

Slotrapportage 2020

gemeente
Hoeksche Waard

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Voorwoord	5
1. Inleiding	6
1.1 Algemeen	6
1.2 Samenvattend beeld	6
2. Beleidsrapportage	13
2.1 Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	13
2.2 Programma 1 Veiligheid	21
2.3 Programma 2 Verkeer, Vervoer en Openbare ruimte	22
2.4 Programma 3 Economie	25
2.5 Programma 4 Onderwijs	27
2.6 Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	28
2.7 Programma 6 Sociaal Domein	31
2.8 Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	36
2.9 Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	38
3. Financiële rapportage	41
3.1 Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	42
3.2 Programma 1 Veiligheid	42
3.3 Programma 2 Verkeer, Vervoer en Openbare ruimte	42
3.4 Programma 3 Economie	43
3.5 Programma 4 Onderwijs	43
3.6 Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	44
3.7 Programma 6 Sociaal Domein	44
3.8 Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	45
3.9 Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening	46
3.10 Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	47
4. Investerings en grondexploitaties	48
5. Reserves	49
6. Overheveling (doorschuiven) budgetten en investeringskredieten	52
7. Monitoring Corona	56
8. Risico's en aandachtspunten	57
Bijlagen	58
Bijlage 1: Administratieve begrotingswijziging	59
Bijlage 2: Begrotingswijziging	60

Voorwoord

Voor u ligt de Slotrapportage 2020, beleid en financieel, van de gemeente Hoeksche Waard. Een meer dan bewogen jaar hebben we met z'n allen bijna achter de rug. De effecten van de Corona crisis krijgen we steeds beter in beeld. De belangrijkste constatering die we vanuit deze Slotrapportage kunnen doen is dat we over het geheel genomen het redelijk tot goed gedaan hebben in 2020. Het kan altijd beter maar gelet op de moeilijke fase waar ook de gemeente en haar organisatie mee te kampen heeft zien de scores er positief uit. We zijn in control en dit geeft vertrouwen voor de ongetwijfeld onzekere periode die we met elkaar nog gaan krijgen.

Deze Slotrapportage is gebaseerd op de Begroting 2020. De Begroting 2020 was nog niet doorontwikkeld zoals we nu de Begroting 2021 hebben opgesteld, dus de P&C-instrumenten meer inrichten op de te behalen maatschappelijke (strategische) ontwikkelingen c.q. doelen, meer op hoofdlijnen en minder/niet meer op activiteiten. De Slotrapportage 2021 wordt gebaseerd op de Begroting 2021 en zal dus dan ook meer op hoofdlijnen en minder op activiteiten gepresenteerd worden.

De dienstverlening aan onze inwoners, bedrijven, verenigingen en maatschappelijke organisaties is gelukkig "gewoon" door gegaan. Heel belangrijk omdat dit toch letterlijk de basis is van waaruit we werken en voor wie we het doen. Natuurlijk zijn er effecten vanuit de crisis die van invloed zijn op het financiële en beleidsmatige beeld van deze rapportage. Hieronder gaan we daar verder op in.

In totaal wordt er gerapporteerd over 216 activiteiten in deze Slotrapportage. Daarvan zijn 159 indicatoren op groen, 39 indicatoren op oranje, 3 indicatoren op rood en 15 op gereed gezet. We zien dat door de crisis projecten, activiteiten en investeringen noodgedwongen uitgesteld moesten worden. Dit had te maken met het feit dat er andere prioriteiten gesteld moesten worden. Dit om er voor te zorgen dat de samenleving in de Hoeksche Waard zo goed mogelijk werd ondersteund en gefaciliteerd door de gemeente. Dit kostte tijd, geld en inzet. Het resultaat was dat, ondanks de heftige fase waar we middenin zaten, het normale leven zo goed als mogelijk doorgang kon vinden. In crisistijd het belangrijkste doel.

Daarnaast zijn we bij realisatie van bijvoorbeeld projecten afhankelijk van derden. Omdat iedereen te maken had met deze bijzondere situatie zorgde dit er voor dat er veel werkzaamheden stil werden gelegd met de nodige vertraging tot gevolg.

Er is in verband met de crisis goed gekeken naar welke projecten, acties en investeringen het enigszins konden "lijden" om doorgeschoven te worden gedurende dit jaar. Dit is niet altijd makkelijk omdat vaak toch veel zaken als belangrijk worden aangemerkt. We hebben hier uiteindelijk een goede balans in weten te vinden voor 2020.

Omdat als gevolg van Corona enkele geplande activiteiten in 2020 niet (volledig) zijn uitgevoerd, zijn ook de bijbehorende budgetten en investeringskredieten in 2020 niet (volledig) uitgegeven. Dit leidt er toe dat deze Slotrapportage 2020 sluit met een positief saldo van ca. € 5 mln. In deze rapportage treft u een voorstel om enkele budgetten en de restant-investeringskredieten over te hevelen naar 2021, zodat de activiteiten in 2021 alsnog kunnen worden uitgevoerd.

1. Inleiding

Voor u ligt de Slotrapportage 2020 van gemeente Hoeksche Waard. Wij geven hiermee inzicht in de voortgang over de doelstellingen uit de actuele begroting.

1.1 Algemeen

De Slotrapportage 2020

In de Slotrapportage wordt beschreven of de belangrijkste doelstellingen uit de geactualiseerde Programmabegroting op schema liggen. Het doel is rapporteren over de belangrijkste beleids- en financiële afwijkingen in de programma's van het huidige begrotingsjaar.

Indien nodig kan de raad gevraagd worden om herverdeling van budget tussen programma's of het muteren op reserves. Naast tekorten moeten ook overschotten op budgetten gemeld worden.

De Slotrapportage bevat de volgende onderdelen:

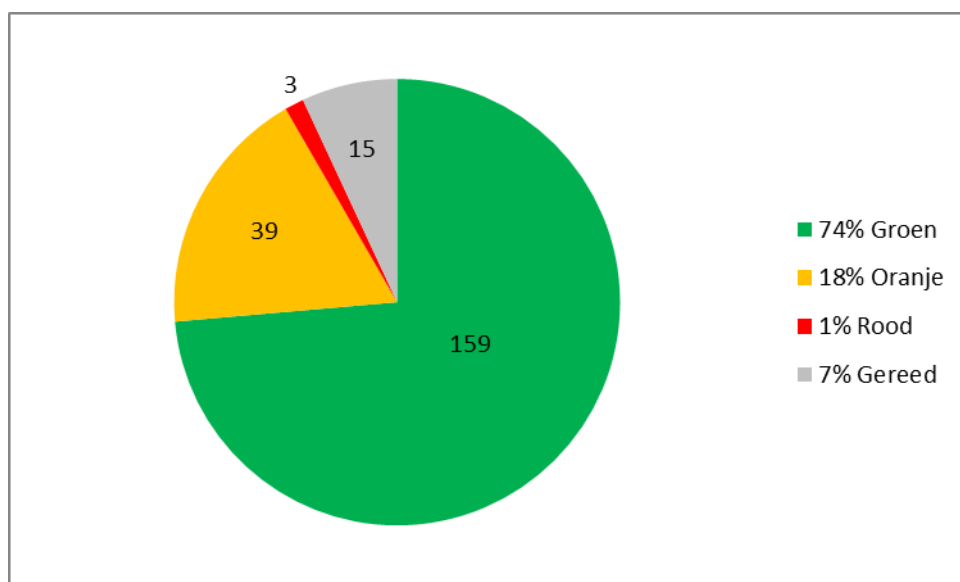
1. Beleidsrapportage. Hier rapporteren wij over de voortgang van de uitvoering van de in de actuele programmabegroting opgenomen doelstellingen en activiteiten. Ook nieuwe en belangrijke ontwikkelingen noemen wij. Wij rapporten hierbij op afwijkingen.
2. Financiële rapportage Hierin rapporteren wij over de afwijkingen van de begroting en het uitvoeringsprogramma investeringen, inclusief de mutaties op de reserves en voorzieningen. Hierbij hanteren wij de criteria zoals vastgelegd in de Financiële Verordening en de Nota P&C .
3. Risico's en aandachtspunten. Hier gaan wij in op de stand van mogelijke nieuwe dan wel lopende risico's die van invloed zijn op de gemeentelijke bedrijfsvoering.

1.2 Samenvattend beeld

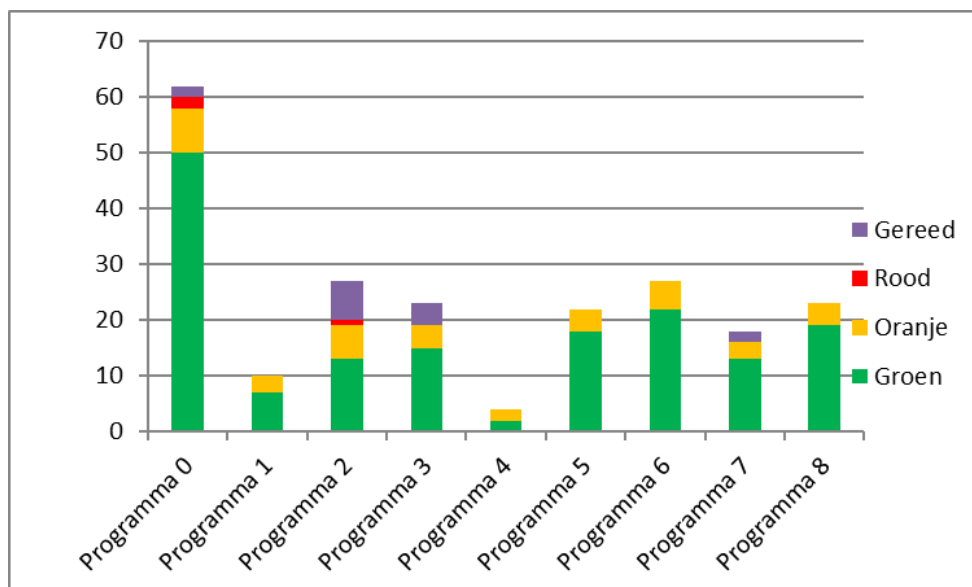
Beleidsrapportage

In totaal wordt er gerapporteerd over 216 activiteiten. Daarvan zijn 159 indicatoren op groen, 39 indicatoren op oranje, 3 indicatoren op rood en 15 op gereed gezet.

Dit geeft het volgende beeld:

Totaal activiteiten en voortgang per programma

Financiële rapportage

Hieronder treft u een totaaloverzicht van het actuele financiële beeld vóór de Slotrapportage 2020:

(bedragen x €1 mln)

Actueel financiële beeld voorafgaand aan Slotrapportage 2020		2020
A	Begrotingssaldo primitieve begroting 2020	-5,6
	<i>Tussentijdse begrotingswijzigingen:</i>	
	1e Begrotingswijziging: Uitkomsten Septembercirculaire 2019	1,0
	Correctie provincie op deelnemersbijdrage Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)	-0,7
	2e Begrotingswijziging: Aanbesteding contract hulpmiddelen (raad 3 dec 2019)	-0,2
	4e Begrotingswijziging: Aanbesteding contracten Groen (raad 3 mrt 2020)	-0,6
	9e begrotingswijziging: Detail handelsvisie (raad mei 2020)	-1,2
	10e begrotingswijziging Aanbesteding leerlingenvervoer (raad mei 2020)	-0,1
	17e begrotingswijziging: Zomerrapportage 2020	4,0
B	Begrotingssaldo na Zomerrapportage 2020	-3,4
C	16e begrotingswijziging: Omzetting rentecontracten BNG (raad juli 2020)	0,3
D	Actueel begrotingssaldo vóór Slotrapportage (B+C)	-3,1

* De begrotingswijzigingen die géén effect op het begrotingssaldo hebben zijn vanwege de leesbaarheid buiten dit overzicht gehouden

Ontwikkelingen saldo 2020

Het geprognosticeerde saldo 2020 in de Zomerrapportage 2020 bedroeg -/- € 3,4 miljoen. Indien we rekening houden met de effecten uit de 16e begrotingswijziging 2020 bedraagt het saldo vóór de Slotrapportage -/- € 3,1 mln.

Onderstaande tabel bevat de effecten van de Slotrapportage per programma.

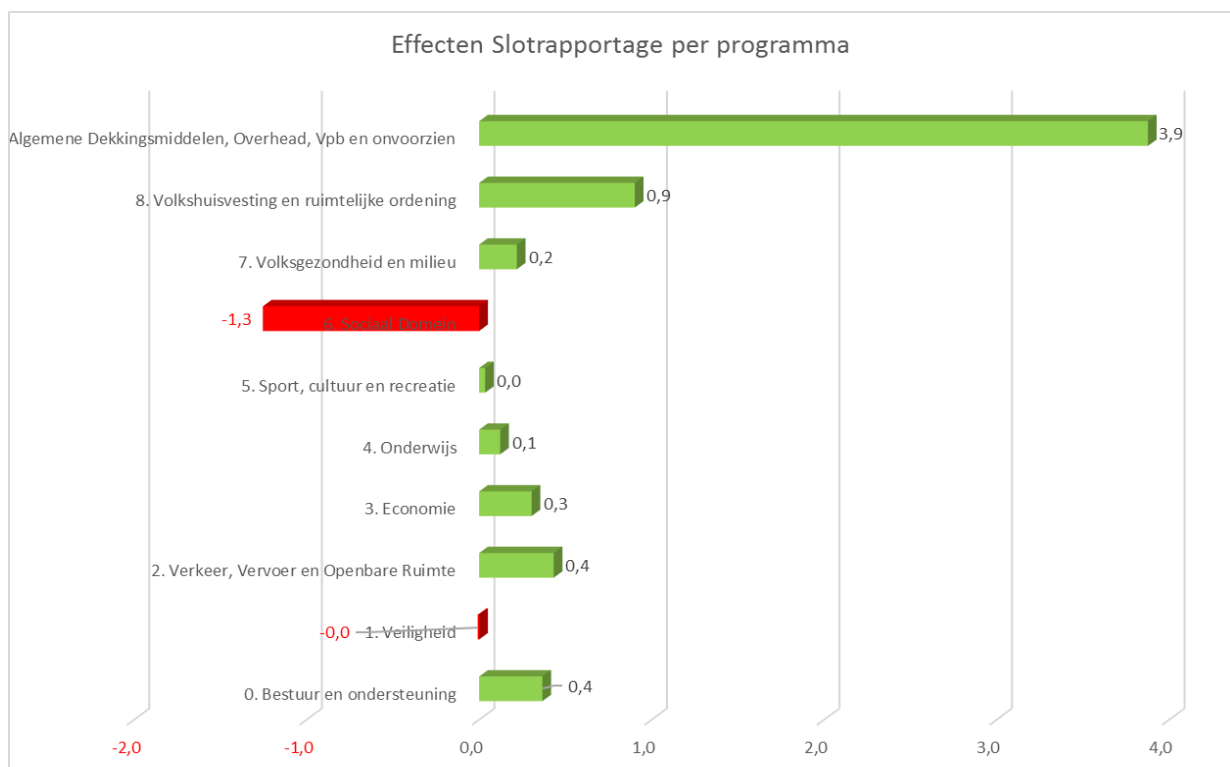
(bedragen x €1 mln)

Actueel begrotingssaldo na Slotrapportage 2020		2020
Slotrapportage: effecten per programma		
0. Bestuur en ondersteuning		0,4
1. Veiligheid*		-0,0
2. Verkeer, Vervoer en Openbare Ruimte		0,4
3. Economie		0,3
4. Onderwijs		0,1
5. Sport, cultuur en recreatie**		0,0
6. Sociaal Domein		-1,3
7. Volksgezondheid en milieu		0,2
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening		0,9
Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en onvoorzien		3,9
E Totaal effecten slotrapportage		5,0
Saldo begroting 2020 na slotrapportage (D+E)		1,8

* Effect in 2020 is licht negatief, maar onder de grens van €50.000. Vandaar het getal in rood staat

** Effect in 2020 is licht positief, maar onder de grens van €50.000. Vandaar het getal in zwart staat

Grafisch zijn de effecten van de Slotrapportage per programma als volgt:

De grootste mutaties zijn in programma '6. Sociaal Domein' de bijstelling van de deelnemersbijdrage aan DG&J (-/- € 1,6 mln) en in de 'Algemene Dekkingsmiddelen, Overhead, VPB en onvoorzien' de hogere algemene uitkering (€ 3,4 mln).

In deze Slotrapportage 2020 zijn de budgetten bijgesteld naar actuele inzichten. De Slotrapportage 2020 sluit met een positief effect van € 5,0 miljoen. Hierdoor bedraagt het geprognosticeerde

jaarresultaat 2020 ca. € 1,8 miljoen positief. De budgetten zijn bijgesteld op basis van de inzichten en verwachtingen per medio oktober 2020.

Uiteraard kunnen zich in de laatste maanden van 2020 nog ontwikkelingen voordoen die nog van invloed zijn op het uiteindelijke jaarresultaat. In hoofdstuk 8 'Risico's en aandachtspunten' hebben wij enkele ontwikkelingen en risico's benoemd die mogelijk invloed hebben op het uiteindelijke jaarresultaat.

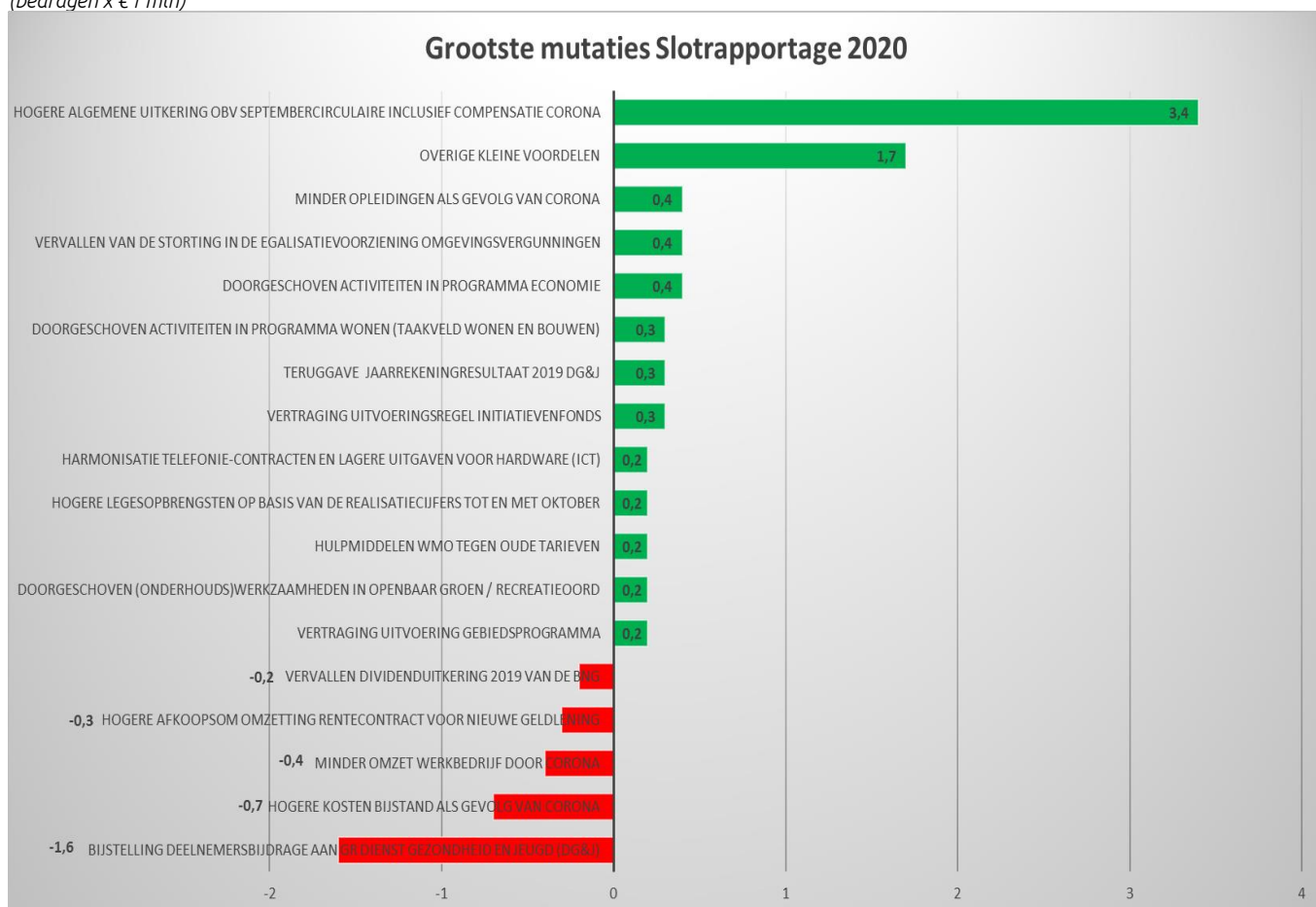
Belangrijkste ontwikkelingen Slotrapportage 2020

In de Slotrapportage 2020 zijn op hoofdlijnen de volgende grote mutaties verwerkt:

(bedragen x € 1 mln)

Programma	Taakveld	Toelichting	Mutatie 2020
0. Bestuur en ondersteuning	0.1 Bestuur	De introductie van de nieuwe uitvoeringsregel voor het Initiatievenfonds is mede onder invloed van de coronamaatregelen pas in het derde kwartaal van 2020 definitief vastgesteld	0,3
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	In 2020 waren activiteiten gepland in het kader van het gebiedsprogramma waarvoor wij gedeeltelijk subsidie ontvangen van de provincie. Als gevolg van Corona schuiven deze activiteiten door naar 2021 (€ 0,2 mln)	0,2
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Vanwege Corona zijn de geplande (onderhouds)werkzaamheden in openbaar groen / recreatieoord deels niet uitgevoerd en worden doorgeschoven naar 2021	0,2
3. Economie	3.1 Economische ontwikkeling	In verband met prioritering en corona zijn activiteiten uitgesteld en vertraagd en lopen door in 2021. Zoals opzetten en implementeren Economic board, Ontwikkelen Profiel vrijetijdseconomie met uitvoeringsprogramma, detail handelsraad, ontwikkelen en implementeren (agrarisch) ondernemersloket, Actieplan werklocaties, Ontwikkelen startersbeleid, etc.	0,4
6. Sociaal Domein	6.72 Maatwerkdienstverlening 18- / 6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Bijstelling deelnemersbijdrage aan GR Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) ogv actuele ontwikkelingen	-1,6
6. Sociaal Domein	6.3 Inkomensregelingen	Door corona blijven uitkeringsgerechtigden langer in de bijstand dit jaar. Daarnaast is de uitstroom sterk teruggelopen onder invloed van corona. Ook neemt de vraag naar bijstand door zelfstandigen toe.	-0,7
6. Sociaal Domein	6.4 Begeleide participatie	Minder omzet werkbedrijf door effecten Coronacrisis	-0,4
6. Sociaal Domein	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	In het budget voor de aanbesteding van de hulpmiddelen gingen wij uit van een overname per 1 januari 2020. Door een langere implementatieperiode zijn de bestaande hulpmiddelen nog geleverd tegen het oude tarief. Dit levert een eenmalig voordeel op van € 0,2 mln.	0,2
7. Volksgezondheid en milieu	7.1 Volksgezondheid	Teruggave van het jaarrekeningresultaat 2019 van GR Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)	0,3
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	8.3 Wonen en bouwen	Enkele participatieve trajecten, waaronder de Wonen Welzijn Zorg-visie (WWZ visie), zijn zodanig ingezet dat de kosten lager zijn in 2020 (€ 0,2 mln). Daarnaast zijn enkele activiteiten in het kader van het programma Wonen niet volledig gerealiseerd, waaronder enkele trajecten die verband houden met de activiteiten van de versnellings van de woningbouw. Deze worden doorgeschoven naar 2021 (€ 0,1 mln).	0,3
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	8.3 Wonen en bouwen	Hogere legesopbrengsten op basis van de realisatiecijfers tot en met oktober	0,2
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	8.3 Wonen en bouwen	Vervallen van de storting in de egalisatievoorziening Omgevingsvergunningen	0,4
Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en Onvoorzien	0.7 Algemene uitkering	Hogere algemene uitkering obv septembercirculaire inclusief de compensatie voor Corona	3,4
Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en Onvoorzien	0.4 Overhead	Minder opleidingen als gevolg van corona	0,4
Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en Onvoorzien	0.5 Treasury	Hogere afkoopsom omzetting rentecontracten agv lagere rentepercentage voor nieuwe geldlening	-0,3
Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en Onvoorzien	0.4 Overhead	Harmonisatie van de telefonie-contracten en de lagere uitgaven voor hardware (ict)	0,2
Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en Onvoorzien	0.5 Treasury	Vervallen dividenduitkering 2019 van de BNG	-0,2
Diverse programma's	Overige posten	Overige kleine posten, welke in hoofdstuk 3 nader zijn toegelicht	1,7
			5,0

(bedragen x €1 mln)

Doorschuiven budgetten en kredieten van 2020 naar 2021

Voornamelijk als gevolg van Corona zijn enkele activiteiten niet (volledig) uitgevoerd. Bij de Slotrapportage 2020 is geïnventariseerd welke werkzaamheden doorlopen in 2021. Om in januari 2021 direct verder te kunnen gaan met deze werkzaamheden stellen wij voor om de bijbehorende budgetten van totaal € 1,9 miljoen (circa 0,7% van het begrotingstotaal) en de restant investeringskredieten van €47 miljoen (hoofdstuk 6 Overheveling budgetten en investeringen)) alvast door te schuiven naar 2021 (en daarmee niet te wachten tot de bestemming van het jaarresultaat in de raad van juli 2021).

Effecten Slotrapportage op het structurele begrotingssaldo 2021-2024

In november 2020 heeft de raad de programmabegroting 2021-2024 vastgesteld. Het structurele begrotingssaldo (inclusief de 1e begrotingswijziging 2021) vormt bij deze Slotrapportage het uitgangspunt. De begroting 2021 (inclusief 1e begrotingswijziging 2021) liet een structureel sluitende begroting zien vanaf de jaarschijf 2024.

(bedragen x €1 mln)

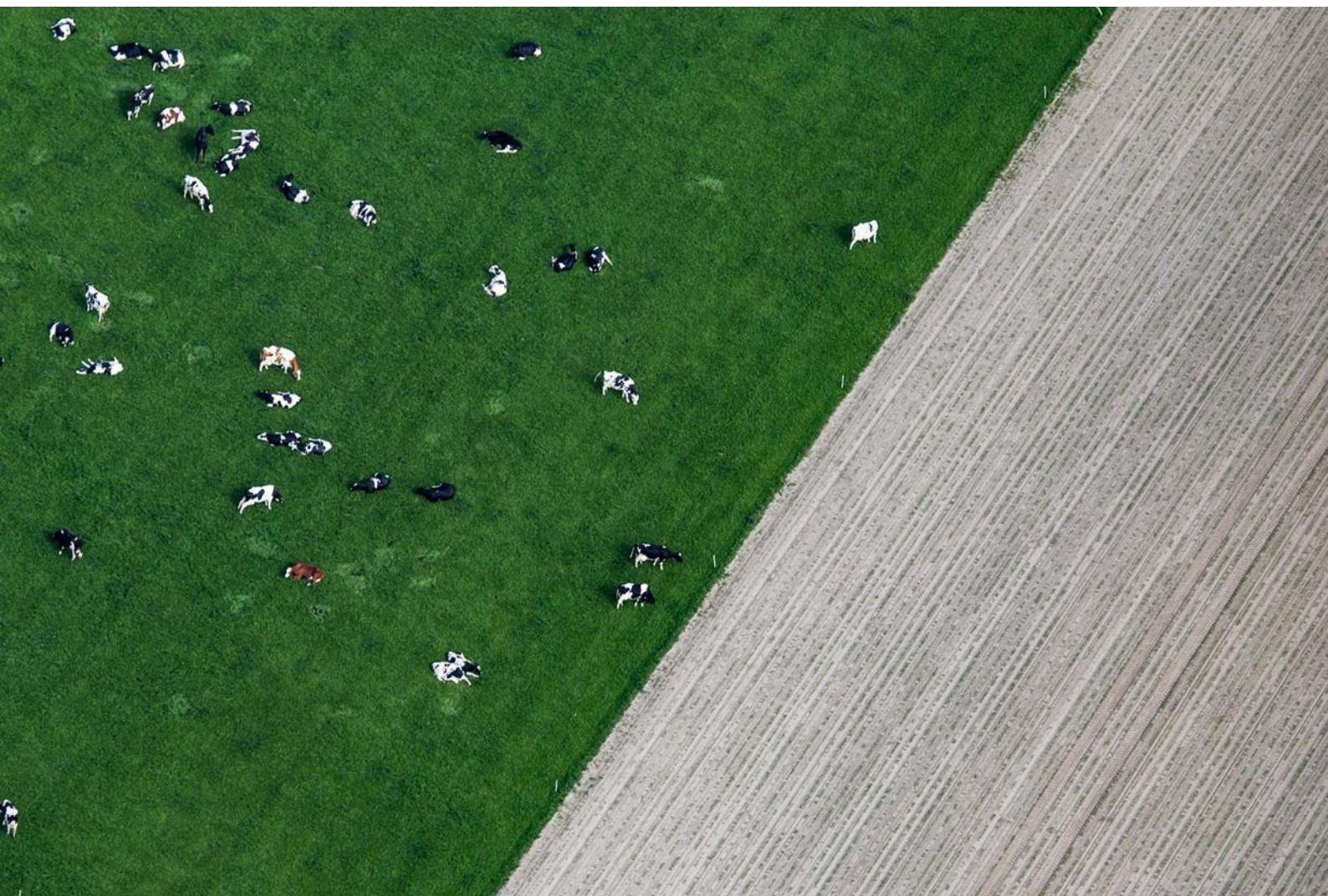
Structureel begrotingssaldo 2021-2024 ná actuele ontwikkelingen	2021	2022	2023	2024
Structureel begrotingssaldo 2021-2024	-3,5	0,0	0,0	0,0
<i>Tussentijdse begrotingswijzigingen</i>				
1e begrotingswijziging: Effecten Septembercirculaire 2020	0,9	-0,4	-0,3	1,1
1e begrotingswijziging: Correctie deelnemersbijdrage DG&J	-1,8	-1,6	-1,1	-1,1
Structureel begrotingssaldo 2021-2024 na begrotingsraad november 2020	-4,4	-2,0	-1,4	0,0
Structurele effecten Slotrapportage 2020	1,2	0,3	0,3	0,3
Structureel begrotingssaldo 2021-2024 na Slotrapportage 2020	-3,1	-1,8	-1,1	0,3

Toelichting op tabel

De Slotrapportage 2020 heeft niet uitsluitend betrekking op de jaarschijf 2020, maar hierin nemen wij ook de structurele doorwerking op het structurele begrotingssaldo mee op de jaarschijven 2021 en verder.

De Slotrapportage heeft op de jaarschijf 2021 en verder een gunstig effect van € 0,3 mln met name als gevolg van de harmonisatie van de telefonie-contracten en de lagere uitgaven voor hardware (ict). In 2021 is daarnaast sprake van een aanvullend effect van € 0,9 mln als gevolg van de bijdrage uit de voorziening riolering. Na verwerking van de structurele effecten uit de Slotrapportage 2020 is nog steeds sprake van een structureel sluitende begroting vanaf de jaarschijf 2024.

Naast de doorwerking op het structurele begrotingssaldo is in de jaarschijf 2021 ook nog sprake een incidenteel voordeel van € 0,4 mln. Dit betreffen enkele mutaties kleiner dan € 0,1 mln waaronder bijvoorbeeld incidentele baten uit planologische procedures die in 2021 in plaats van 2020 worden ontvangen. Deze effecten zijn, gezien het incidentele karakter, niet in bovenstaande tabel weergegeven, maar wel verwerkt in de begrotingswijziging zoals opgenomen in bijlage 2 van deze Slotrapportage.

2. Beleidsrapportage

Per programma leggen wij verantwoording af over het beleid en de planning waar dit afwijkt van de doelstellingen en uitgangspunten uit de actuele programmabegroting.

Over de voortgang van de activiteiten rapporteren wij door middel van een indicator en alleen bij een afwijking (oranje of rood) geven wij een toelichting.

	Gereed
	Uitvoering loopt conform planning en gestelde kaders
	Uitvoering staat onder druk, kans op afwijkingen. Extra bewaking van de kaders en planning
	Uitvoering wijkt in negatieve zin af van de planning en gestelde kaders. Maatregelen zijn vereist

2.1 Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Taakveld 0.1 Bestuur

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
0.1.1	Realisatie raadsthema's hoofdlijnenakkoord	Programmatische uitwerking raadsthema's	
0.1.2	Stimuleren overheids-en burgerparticipatie	Opbouw en ondersteuning dorpsgericht werken	
0.1.3	Stimuleren overheids-en burgerparticipatie	Ondersteuning initiatieven	
0.1.4	Deelname aan De Hoeksche Waardse Uitdaging	Ondersteuning	
0.1.5	We kennen onze omgeving en weten wat we de omgeving kunnen bieden.	Positionering door het aangaan van nieuwe contacten, strategische allianties en deelname aan nieuwe samenwerkingsverbanden	
0.1.6	Versterken van de economische vitaliteit	Realisatie van het gezamenlijke gebiedsprogramma met de provincie	

0.1.7	Te verwachten kosten in het kader van herindelingsbijdrage inzichtelijk	Actualisatie begroting		
0.1.8	Visie dorpsgericht werken (DGW) uitgewerkt	Discussienota voor de raad om te komen tot visie- en beleidsontwikkeling van DGW		Op basis van de opgedane leerervaringen met het DGW, wordt de raad begin 2021 de discussienota voorgelegd.
0.1.9	Visie op strategische positionering uitgewerkt	Plan met vertaling naar doelstellingen		Inzet is het afgelopen jaar met name gepleegd op binnenhalen regiodeal en uitvoering gebiedsprogramma met PZH. Proces vraagstuk verdere positionering wordt nu voorbereid. Gemeenteraad wordt hier aan voorkant bij betrokken.
0.1.10	Subsidiebeleid in relatie tot maatschappelijk vastgoed geharmoniseerd	Voorstel belasting maatschappelijk vastgoed Nieuwe subsidieverordening		
0.1.11	Kader nota vastgoed voorbereid	Afsprakenkader maatschappelijk vastgoed		
0.1.12	Doelstellingen duurzaamheid uitgewerkt	Programmatische aanpak		
0.1.13	Strategische keuze beheer openbare ruimte beschikbaar	Implementatie vanaf 2020		
0.1.14	Communicatiebudget raad	Communicatie over raadsvergaderingen en activiteiten		
0.1.15	Uitzending beeldvormende vergadering	Beeldvormende bijeenkomsten op locatie		
0.1.16	Vergaderkosten raad (op locatie)	Beeldvormende bijeenkomsten op locatie		Niet gerealiseerd i.v.m. corona
0.1.17	75 jaar bevrijding	Voorbereiding en uitvoering programma		Geen raadsactiviteit i.v.m. corona
0.1.18	Externe (juridische) advisering	Inwinnen van extern advies		
0.1.19	Vitale dorpen en een actieve samenleving	- Onderzoeken hoe we krachten en behoeften in de kernen centraal kunnen stellen en hieraan vormgeven - Bestuurders faciliteren zodat zij flexibel en afhankelijk van situatie en context wisselende rollen kunnen vervullen		Wordt, op basis van de opgedane leerervaringen met het DGW, begin 2021 betrokken bij de discussienota DGW.
0.1.20	Versterken van de (economische) vitaliteit van de Hoeksche Waard	Samen met de provincie het gezamenlijke gebiedsprogramma uitvoeren		
0.1.21	We kennen onze omgeving en weten	Strategische positionering van de Hoeksche Waard in de		

	wat de Hoeksche Waard de omgeving te bieden heeft (externe focus)	omgeving De belangen van de Hoeksche Waard onder de aandacht brengen in bestuurlijke netwerken zoals provincie Zuid-Holland, Metropoolregio Rotterdam Den Haag, Zuid-Holland Zuid en Zuid-Hollandse Delta		
0.1.22	Bekendheid geven aan de Hoeksche Waard	Opstarten van gebiedsmarketing		

Taakveld 0.2 Burgerzaken

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
0.2.1	Dienstverlening: dichtbij en persoonlijk, maximaal ondersteund door digitale kanalen	Implementeren en door ontwikkelen van de dienstverlening volgens het dienstverleningsconcept.	

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
0.3.1	Onderzoek naar beheersvorm gemeentelijke vastgoed	Onderzoek doen naar een toekomstige beheersvorm voor het gemeentelijk/ maatschappelijk vastgoed. In het onderzoek ligt de eerste focus van overdracht van beheer en exploitatie naar uitvoeringsorganisatie BRES BV, uitgaande dat deze organisatie dit competitief kan realiseren	
0.3.2	Verduurzamen gemeentelijk vastgoed	Onderzoek doen naar duurzaamheidsmaatregel als aanvulling op opstellen MJOP gemeentelijke gebouwen - Uitvoeren van nulmeting van het gemeentelijk vastgoed ten aanzien van de verduurzamingsopgave. - Inzichtelijk maken van het pakket van maatregelen met terugverdientijd binnen vijf jaar en langere termijn, zowel organisatorisch als financieel	.
0.3.3	Ingebruikname Vastgoedbeheersysteem	Onderzoek doen naar gewenst systeem voor vastgoedbeheer	

0.3.4	Bouw multifunctionele accommodatie en stal op de kinderboerderij in Oud-Beijerland	Bouw van een circulaire multifunctionele accommodatie op de locatie van de kinderboerderij. Ook verrijst er een nieuwe stal.	
-------	--	--	--

Taakveld 0.4 Overhead (ICT, Facilitair, Huisvesting etc.)

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
0.4.1	Communicatieve organisatie	Communicatietrainingen, ontwikkeling van klantgericht schrijven, inzet schrijfcoaches	Deels vertraging vanwege coronawerkzaamheden. In kwartaal 4 wordt de pilot 'klinkende taal' opgezet. Inzet schrijfcoaches wordt gecontinueerd.
0.4.2	Social media	Ontwikkeling Newsroom	Dit project loopt achter op de planning waardoor budget gedeeltelijk wordt doorgeschoven. In kwartaal 4 wordt besloten in welke vorm dit project wordt gecontinueerd.
0.4.3	Aanbesteding HR- en salarissysteem	Gemeente Hoeksche Waard is vanuit de Aanbestedingswet 2012 verplicht haar HR- en salarissysteem opnieuw aan te besteden. Reden hiervoor is dat het huidige contract met Centric afloopt per 31 juni 2019 en niet meer verlengd kan worden. Doel is in 2019 een leverancier te selecteren, die in verband met de Aanbestedingsregels per 1 januari 2020 live dient te gaan met het nieuwe systeem	
0.4.4	Stabiel netwerk	De huidige netwerkbekabeling in het pand aan de W. van Vlietstraat is 25 jaar oud en voldoet niet meer aan de huidige eisen. De snelheid en stabiliteit van het netwerk wordt hierdoor beperkt. Dit geldt ook voor de bekabeling in de Jan van der Heijdenstraat (HW Werkt!). Voor de prestaties van de werkplek is het noodzakelijk dat de bekabeling wordt gemoderniseerd in beide panden	Fase voorbereiding en aanbesteding. Realisatie zal samen vallen met de verbouwing van het pand. De huidige bekabeling vormt geen direct korte termijn risico qua techniek, dient wel vervangen te worden. Realisatie staat gepland voor Q1 2021.
0.4.5	Aanbesteding WMO systeem	Gemeente Hoeksche Waard is vanuit de Aanbestedingswet 2012 verplicht haar Wmo-systeem opnieuw aan te besteden. Reden hiervoor is dat het huidige contract met de leverancier afloopt per 31 december 2019 en niet meer verlengd kan	.

		worden. Doel is in 2019 een leverancier te selecteren, die in verband met de Aanbestedingsregels per 1 januari 2020 live dient te gaan met het nieuwe systeem		
0.4.6	BAG	BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) software is aangeschaft, BAG wordt verder op orde gebracht in 2020. Vanaf 2021 houden we de BAG met de benodigde software, capaciteit en vaardigheden zelf bij.		
0.4.7	DSO	Aansluiten op de landelijke digitale voorziening DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet). Het DSO is een geordend en verbonden geheel van: afspraken ICT-voorzieningen, registraties, gegevensverzamelingen en bronnen.		
0.4.8	Digitaliseren P&C instrumenten	Met de aanschaf van een P&C instrument wordt voldaan aan de wens van de Raad aan het helder en transparant communiceren van de P&C-producten.		
0.4.9	Opstellen advies monitoring opgaven	Naast data uit de systemen is in het dashboard informatie beschikbaar over de ontwikkelingen en de trends op de lange termijn, signalen uit tevredenheidsonderzoeken bij klanten en partners en beleidsonderzoek en –evaluatie		
0.4.10	Archiefbeheer rechtsvoorgangers	Archieven afsluiten van de rechtsvoorgangers, waardoor informatie geordend en toegankelijk is en voldaan wordt aan de wettelijke verplichting van overbrenging, waardoor een gedeelte openbaar wordt. Behoud van cultureel erfgoed en voldoen aan wettelijke verplichtingen.		De planning binnen dit project loopt iets achter waardoor budget gedeeltelijk wordt doorgeschoven. Dit heeft alles te maken met de beperkte aanwezigheid van medewerkers op kantoor. Hierdoor lopen voorbereidingen vertraging op. Voor de totaalplanning eind 2023 heeft dit waarschijnlijk geen gevolgen.
0.4.11	Digitaliseren van archieven om dienstverlening op hoger plan te brengen	Digitaliseren van archieven, waarvan het voor bedrijfsvoering en in kader van dienstverlening een meerwaarde heeft (met name bouwvergunningen).		
0.4.12	Onderzoek ambtelijke huisvesting	Stakeholder onderzoek naar de huisvesting wensen van de ambtelijke organisatie.		N.a.v. de corona effecten is besloten om allereerst het werkconcept te herijken. Dit wordt nog in 2020 opgepakt. Naar verwachting heeft dit onderzoek

			effect op de huisvestingswensen van de organisatie.
0.4.13	Het nieuwe werken door ontwikkelen	Door ontwikkelen van de moderne werkplek, met oog voor middelen (app, faciliteiten), draagkracht en nut en noodzaak. 1 ^e fase is uitgerold.	
0.4.14	Implementatie AVG	Invoeren maatregelen t.b.v. Algemene Verordening Gegevensbescherming zoals vastgesteld in Privacybeleid	
0.4.15	Implementatie GRC tooling	De aanschaf en implementatie van het Naris Governance, Risk en Compliance programma	
0.4.16	Uitvoeren audits, pentesten	Continue laten (pen)testen van IT en organisatie	
0.4.17	Creëren van awareness/bewust gebruik van privacy gevoelige gegevens.	Opzetten van een continu bewustwordingsprogramma	
0.4.18	Organisatieontwikkeling	Externe focus: opgavegericht werken, dorpsgericht werken, 100% dienstverlenend.	
0.4.19	Strategische personeelsplanning	Strategische verkenning/analyse, gericht op de gewenste 'fit' tussen de ambities van de organisatie met de talenten van de medewerkers, op basis waarvan we gerichte beleid/acties kunnen ontwikkelen om in-door-uitstroom van medewerkers beter te kunnen managen. Hierna wordt SPP als methodiek geborgd in strategisch personeelsbeleid	
0.4.20	Strategisch leren en ontwikkelen	Visie ontwikkelen op opleiden en ontwikkelen	
0.4.21	Groei en ontwikkeling	Leren en ontwikkelen als continu proces in onze organisatie vanuit de principes 'de kracht zit in onze mensen' en werken vanuit eigen kracht en talent. • Mobiliteitsbeleid: de inventarisatie van instrumenten en de voorwaarden van inzet worden vertaald naar beleid. • Strategisch leren en opleiden: visie op opleiden en ontwikkelen.	

		• Leren en ontwikkelen: doorontwikkeling Hoeksche Campus naar een Learning Management System. • Klussenbank		
0.4.22	Talentontwikkeling	Talentontwikkeling, gebruik van TMA als instrument bij loopbaanvraagstukken		
0.4.23	Duurzame inzetbaarheid	Om invulling te geven aan duurzame inzetbaarheid zetten we onder andere activiteiten in die bijdragen aan gezondheid en werkplezier. • Fitweek (zijn sportlessen geworden), • Plezier in je werk- week • beleid omgaan met agressie • dag van de mantelzorg		
0.4.24	Employer Branding	• Ontwikkelen van een authentiek en onderscheidend werkgeversmerk • introductiebeleid • werving en selectiebeleid • talentontwikkeling • traineebeleid • stagebeleid • uitrol module onboarding en offboarding motion		
0.4.25	Data gedreven overheid / Field Lab	Onderzoek naar het inzetten van data binnen de verschillende organisatieonderdelen en een pilot starten voor data gedreven werken. Pilots zijn benoemd, o.a. coronamonitor en onderzoek naar klantgerichtheid gemeente. Visie op datagedreven werken staat op de planning voor Q4 2020.		
0.4.26	Vernieuwing Wkpb (Wet Kenbaarheid Publieke Beperkingen)	In 2019/ 2020 wordt een vernieuwing van de Wkpb doorgevoerd. Onderzoek starten naar de consequenties van de vernieuwing voor de Wkpb-processen en Wkpb-registratie van de gemeente.		
0.4.27	Implementatie KCS-applicatie	In 2020 wordt de dienstverlening verder geprofessionaliseerd door gebruikmaking van o.a. een KCS-applicatie (Klant Contact		

		Systeem).		
0.4.28	Implementatie BIO	Invoeren maatregelen t.b.v. Baseline Informatieveiligheid Gemeenten zoals vastgelegd in Informatieveiligheidsbeleid		
0.4.29	Implementatie GGI-Veilig (verhogen digitale veiligheid)	Implementatie in het VNG overheidsprogramma van GGI-veilig.		
0.4.30	BAG mutaties/verbetering	Op orde brengen van de BAG.		
0.4.31	Aanbesteding applicatie zaaksysteem	Gemeente HW is vanuit de aanbestedingswet verplicht de applicatie voor het zaaksysteem opnieuw aan te besteden. Doel is in 2020 te starten met de voorbereiding op deze aanbesteding, die in 2021 plaats moet vinden.		
0.4.32	Aanbesteding Raadsinformatiesysteem	In het vierde kwartaal zal de werkgroep RIS een aanbesteding starten voor een nieuw RIS. Er is een integratie met het huidige zaaksysteem		
0.4.33	Aanbesteding Website Hoeksche Waard	Nieuwe website is op 1 april 2020 gegaan. Tot eind van het jaar worden er een aantal zaken verder ontwikkeld, waaronder participatie. Er loopt hiervoor een leuk project met speeltuinen.		
0.4.34	Aanbesteding nieuwe werkplek	Alle medewerkers krijgen een nieuwe werkplek. Voor de meesten zal dit een laptop zijn met op de bureaus op de HW locaties een volledige uitrusting met monitor en toetsenbord. Hiermee wordt deels invulling gegeven aan de implementatie van het nieuwe werk-concept. De fasering wordt nog bepaald. De uitrol is in het 4 ^e kwartaal 2020 afgerond.		
0.4.35	Verander-opgave "Adoptie Nieuwe Werkplek"	Met de komst van de nieuwe werkplek wordt veel nieuwe functionaliteit geïntroduceerd waaronder Office365 en werken met de Cloud producten van Microsoft. Het motto "niet mailen maar delen" zal een grote impact hebben op de medewerkers. Daarom wordt in het 4 ^e kwartaal 2020 een adoptieprogramma gestart.		

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Nr.	Doelstelling	Activiteit	Voortgang en toelichting
1.1.1	De gemeente heeft een adequate crisisorganisatie	De Hoeksche Waard maakt deel uit van de regionale crisisorganisatie Zuid-Holland Zuid en heeft daarnaast lokale medewerkers die jaarlijks worden getraind.	Door de maatregelen die genomen zijn ter bestrijding van het Coronavirus, zijn trainingen uitgesteld/niet doorgegaan.
1.1.2	De gemeente heeft slagvaardige brandweezorg	De regionale brandweer Zuid-Holland Zuid zet zich in voor de risico- en crisisbeheersing.	
1.1.3	De gemeente participeert actief in de doorontwikkeling van bevolkingszorg	We gaan de bevolkingszorg verder professionaliseren en meer samenwerken met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid bij het uitvoeren van de (regionale) crisisbeheersing en bevolkingszorgtaken	

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Nr.	Doelstelling	Activiteit	Voortgang en toelichting
1.2.1	Handhaving huidig veiligheidsniveau en versterken waar nodig	A. Inzetten op handhaving van de drank en horeca en bijzondere wetten.	In de periode maart t/m september is in verband met de handhaving van de coronamaatregelen minder inzet geweest op reguliere Horecacontrole. In oktober is dit weer opgepakt. Ook het reguliere werk heeft onder druk gestaan door genoemde situatie.
1.2.2		C. Zicht krijgen op (mogelijke) ondermijnende activiteiten in de gemeente.	
1.2.3		D. Ontwikkelen visie toekomstbestendige BOA organisatie (APV en DHW)	
1.2.4	Een leefbare en veilige omgeving	A. Implementatie WVGZ	
1.2.5		B. Participatie stimuleren	
1.2.6	Een leefbare en veilige omgeving	- Opstellen Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2020 - Opstellen handavingsbeleid - Realisatie en (tussentijdse) evaluatie van toezicht en handhaving	- Het opstellen van het IVB heeft vertraging opgelopen. De Coronacrisis heeft tot dusverre veel ambtelijke capaciteit van het team Integrale Veiligheid gevraagd. De aandacht voor dit onderwerp is naar achteren geschoven. - Met betrekking tot handhaving zijn recent de prioriteiten door het college vastgesteld en een tussentijdse evaluatie dit jaar komt te vroeg.

1.2.7	Woonoverlast	A. Aanpassing APV en het opstellen van beleidsregels voor de uitvoering	
-------	--------------	---	--

2.3 Programma 2 Verkeer, Vervoer en Openbare ruimte

2.1 Taakveld Verkeer en vervoer

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
2.1.1	Verkeersveiligheid vergroten	De Regionale Projectgroep Verkeersveiligheid biedt activiteiten op het gebied van bewustwording en gedragsbeïnvloeding (Meerjarenprogramma Verkeersveiligheid)	
2.1.2	Bereikbaarheid verbeteren	- Het onderliggend wegennet verbeteren (vorkstructuur) door onder andere het ontlasten van de verkeersdruk op de centrale as in Klaaswaal - Actief lobbyen bij de provincie voor een goede ontsluiting van de Hoeksche Waard. Afstemmen en voorbereiden renovatie Heinenoordtunnel	
2.1.3	Duurzame mobiliteit	- Het faciliteren van fietsverbindingen, onder andere fietspadenplan Hoeksche Waard - Het faciliteren van fietsparkeercapaciteit - Het verbeteren van de infrastructuur voor elektrisch vervoer	
2.1.4	Realiseren robuuste vorkstructuur	Randweg Klaaswaal	
2.1.5	Realiseren robuuste vorkstructuur	Ontsluiting Zuid-West (A29-Kortweg-Lange eendrachtsweg)	
2.1.6	Realiseren mobiliteitsagenda	Uitwerking mobiliteitsagenda	
2.1.7	Bereikbaarheid tijdens renovatie Heinenoordtunnel	Maatregelpakket Heinenoordtunnel	
2.1.8	Monitoring en sturing mobiliteit	Opstellen verkeersmodel Hoeksche Waard	
2.1.9	Beheer openbare ruimte	Gelijkschakelen van kwaliteit openbare ruimte	
2.1.10	Verkeersveiligheid	Duurzaam veilig inrichten van de wegen binnen de bebouwde kom	
2.1.11	Verbeteren utilitaire en recreatieve fietsroutes	Realiseren diverse fietspaden	
2.1.12	Realiseren robuuste vorkstructuur	Aansluiting N217-Polderweg irt herontwikkeling SU terrein	
2.1.13	Harmonisatie beleids- en beheerplannen.	Plannen bundelen tot één nieuw en geactualiseerd beleids- en beheerplan wegen voor gemeente Hoeksche Waard.	

Taakveld 2.2 Parkeren

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
2.2.1	Voldoende parkeergelegenheid realiseren	Oplossen knelpunten	

Taakveld 2.3 Recreatieve havens

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
2.3.1	Beheer havens	Areaal bepalen en onderhoudsmaatregelen inventariseren	
2.3.2	Harmonisatie havenbeheersverordening	Havenverordeningen bundelen tot één nieuwe en geactualiseerde havenbeheersverordening voor gemeente Hoeksche Waard	
2.3.3	Legalisering ligplaatsen loswal Puttershoek	De loswal Puttershoek aanwijzen als gemeentelijke haven	

Taakveld 2.4 Water

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
2.4.1	Beheer civiele kunstwerken (bruggen, steigers, e.d.) op orde	• Areaal opnemen in integraal beheerprogramma; • Onderhoudstoestand in beeld brengen; • Meerjarenonderhoudsplanning opstellen; • Afsluiten raamcontract onderhoud civiele kunstwerken; • Uitvoeren onderhoudsmaatregelen en vervangen civiele kunstwerken. • Vaststellen gemeentelijk beleid civiele kunstwerken.	Het uitvoeren van de onderhoudsmaatregelen voor 2020 loopt door in 2021. Het betreft hier met name werkzaamheden welke afhankelijk zijn van de weersomstandigheden (schilderwerkzaamheden, vervangen slijtlagen). Overige activiteiten zijn afgerond.
2.4.2	Gemeentelijke watergangen voldoen aan de gestelde eisen van het waterschap Hollandse Delta (Legger en Keur)	• Uitvoeren uitgestelde onderhoudsmaatregelen vanuit schouwjaar 2019; • Uitvoeren onderhoudsmaatregelen schouwjaar 2020; • Vaststellen gemeentelijk beleid beheer watergangen.	Het uitvoeren van de uitgestelde onderhoudsmaatregelen vanuit schouwjaar 2019 zijn gestart. Het uitvoeren van de onderhoudsmaatregelen 2020 starten in december 2020 en lopen door tot medio maart 2021. Gemeentelijk beleid beheer watergangen is vastgesteld door de raad.
2.4.3	Beheer gemeentelijke beschoeiingen (oeverbescherming) op orde	• Areaal opnemen in integraal beheerprogramma; • Onderhoudstoestand in beeld brengen;	Het in beeld brengen van de onderhoudstoestand en het opstellen van een

		• Meerjarenonderhoudsplanung opstellen; • Afsluiten raamcontracten vervangen beschoeiingen; • Vervangen gemeentelijke beschoeiing; • Vaststellen gemeentelijk beleid beschoeiingen.	meerjarenonderhoudsplanung is afgerond. Het afsluiten van een raamcontract wordt eind 2020/begin 2021 gerealiseerd. Het vervangen van de gemeentelijke beschoeiingen voor 2020 wordt aanbesteed, planning uitvoering gereed 31 december 2020. Gemeentelijk beleid beschoeiingen is vastgesteld door de raad.
--	--	--	---

Taakveld 2.5 Openbaar vervoer

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
2.5.1	Vervoersaanbod verbeteren en het wegnen ontlasten	• In overleg met de provincie de behoefte en mogelijkheden voor aanleg P+R-voorzieningen in kaart brengen • Het realiseren van een Randstadnetverbinding (R-netverbinding)	Vanwege de Corona-omstandigheden wordt realisatie van R-net uitgesteld tot (waarschijnlijk) eind 2021. Corona heeft groot (negatief) effect op gebruik openbaar vervoer en daarmee ook de inkomsten. Bij afstemming van vraag en aanbod openbaar vervoer is introductie R-net een uitgangspunt.
2.5.2	Verbeteren externe bereikbaarheid	Doorontwikkeling nachtbus hele regio (pilot)	Pilot gestart in 2020. Door Corona-omstandigheden rijdt nachtbus vanaf half maart niet meer. Pilot voor 2020 stopgezet. Resterende budget elders in programma ingezet.
2.5.3	Toegankelijkheid OV	Inventarisatie bushaltes	

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
5.7.1	Goede recreatieve verbindingen	In overleg met regiogemeenten invulling geven aan verbindingen over water	In 2019 heeft de Europese aanbesteding voor de Expeditie Haringvliet niet geleid tot inschrijvingen. Voor het seizoen 2020 is een alternatieve oplossing gezocht om toch te kunnen voorzien in een verbinding op het Haringvliet. Wegens de corona-maatregelen is dit een beperktere verbinding

			geworden dan oorspronkelijk de bedoeling was. Een nieuwe aanbesteding t.b.v. 2021 wordt op dit moment voorbereid.
--	--	--	--

Taakveld 7.2 Riolering

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
7.2.1	Harmonisatie beleid en beheer	Opstellen van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP).	

Taakveld 7.3 Afval

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
7.3.1.	Afvalinzameling	Doorvoeren van omgekeerd inzamelen.	De uitvoering van omgekeerd inzamelen is vertraagd. Reden hiervoor zijn een combinatie van factoren. De belangrijkste zijn de langdurige en moeizame onderhandelingen over de Raamovereenkomst verpakkingen en de lagere vergoedingen voor PMD. De overige projecten uit het Grondstoffenbeleidsplan zoals schooleducatie, circulair ambachtscentrum verlopen volgens planning.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en Crematoria

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
7.5.1	Harmonisatie beleid en beheer	Vaststellen van nieuw beleid en nieuwe tarieven	

2.4 Programma 3 Economie

Taakveld 3.1 Economische ontwikkelingen

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
3.1.1	Bevorderen balans op de arbeidsmarkt	In samenwerking met de provincie Zuid-Holland wordt een uitvoeringsagenda opgesteld.	

3.1.2	Bevorderen balans op de arbeidsmarkt	Deelname aan platform Stichting Onderwijs Bedrijfsleven (SOB) en uitvoeren SOB agenda.		
3.1.3	Bevorderen balans op de arbeidsmarkt	Ontwikkelen en implementeren regionale vacaturebank		
3.1.4	Bevorderen samenwerking overheid, onderwijs en bedrijfsleven	Ontwikkelen en implementeren economic board Hoeksche Waard (o.a. ondernemers, zorgpartijen, onderwijs, etc.)		Proces loopt vertraging op aangezien prioriteit momenteel ligt bij samenwerken op Corona binnen denktank Corona ondernemers.
3.1.5	Bevorderen samenwerking overheid, onderwijs en bedrijfsleven	Doorontwikkelen detailhandelsraad en centrummanagement Hoeksche Waard		
3.1.6	Bevorderen regionale samenwerking	Verkennen mogelijkheden regionale samenwerking op gebied van economische vraagstukken.		
3.1.7	Groei van de vrijetijdseconomie en daarmee groei van lokale consumptieve bestedingen	Ontwikkelen en implementeren vrijetijdsprofiel Hoeksche Waard met uitvoeringsprogramma.		Door prioritering op het gebied van coronamaatregelen heeft dit project een doorloop naar 2021.
3.1.8	Groei van de vrijetijdseconomie en daarmee groei van lokale consumptieve bestedingen	Doorontwikkelen detailhandelsraad en centrummanagement Hoeksche Waard.		
3.1.9	Doelstelling Kwalitatieve werklocaties	Ontwikkelen en uitvoeren actieplan werklocaties.		Door prioritering op het gebied van coronamaatregelen wordt dit project in 2021 opgepakt.
3.1.10	Inzicht in economische ontwikkeling	Economische monitoring		
3.1.11	Programmatische aanpak economie	Programmaondersteuning opnemen.		
3.1.12	Behoud en de versterking van onze positie in de duurzame en innovatieve landbouw	Project Foodlab Uitvoeren projecten agenda groene cirkels		
3.1.13	Behoud en uitbreiding van de economische vitaliteit	Samen met de detailhandelsraad de regionaal vastgestelde detailhandelsvisie uitwerken Versterken van de winkelcentra in de kernen Verbeteren van de samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven		
3.1.14	Duurzame, innovatieve landbouwsector	• Mogelijkheden verkennen op het gebied van biomassa en biobased economy • Verkenning van de realisatie van Foodlab • Via innovatieve pilots de landbouwsector in de Hoeksche Waard verder (inter)nationaal op de kaart zetten		

Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
3.2.1	Toekomstbestendige infrastructuur	Faciliteren initiatieven snel internet	
3.2.2	Aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven	• Ontwikkelen en revitaliseren bedrijventerreinen, bijvoorbeeld bedrijventerrein locatie Suikerfabriek Puttershoek • Verkopen kavels 1e fase door Bedrijvenpark Hoeksche Waard	

Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
3.3.1	Pro actieve dienstverlening	Ontwikkelen en implementeren (agrarisch) ondernemersloket	
3.3.2	Stimuleren ondernemerscollectiviteit	Realiseren van BIZ op bedrijventerreinen en in winkelgebieden	
3.3.3	Duurzaam veilig vestigingsklimaat	Vanuit een proactief accountmanagement leegstand tegengaan en kansen verzilveren voor revitalisering en verduurzaming van bedrijventerreinen	
3.3.4	Stimuleren starters en innovatie	Ontwikkelen en implementeren starters- en innovatiebeleid.	
3.3.5	Stimuleren starters en innovatie	Verkennen en (laten) ontwikkelen van ontmoetingsplek voor startende en innoverende ondernemers.	

Taakveld 3.4 Economische promotie

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
3.4.1	Integrale aanpak gebiedsmarketing Hoeksche Waard	Realiseren uitvoeringsagenda gebiedsmarketing, waarbij wordt ingezet op de ontwikkeling van concrete producten.	
3.4.2	Economische promotie	Gebiedsmarketing en branding	Vanwege de vele onderwerpen op de raadagenda en de extra inzet van gebiedsmarketing op coronamaatregelen neemt de uitwerking van de uitvoeringsagenda extra tijd in beslag.

2.5 Programma 4 Onderwijs

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
4.2.1	Goede onderwijshuisvesting waar scholen optimaal onderwijs kunnen	Vervangen van en vervangende nieuwbouw voor schoolgebouwen conform de onderwijshuisvestings plannen	

	bieden	Besluitvorming over kostennormering onderwijs huisvesting, specifiek Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG)		
4.2.2	Adequate huisvesting voor het primair-en voortgezet onderwijs, inclusief het speciaal onderwijs.	Opstellen Integraal Huisvestingsplan Hoeksche Waard (extern)		

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting	
4.3.1	Versterken van (de relatie tussen) onderwijs met arbeidsmarkt en participatie, met preventie, met jeugdhulp.	Opstellen Samenwerkingsagenda onderwijs, gemeente en maatschappelijke (jeugd)partners om te komen tot één visie waarbij onze gezamenlijke opgave (w.o. Lokale educatieve agenda), aanhaakt op de economische agenda		Er wordt gewerkt aan de oplevering van de agenda. Door Corona enigszins vertraagd.
4.3.2	Onderwijskansenbeleid	Formuleren beleid op onderwijskansen en aanbrengen samenhang in activiteiten gericht op het voorkomen en wegnemen van onderwijsachterstanden.		Dit thema maakt deel uit van de Samenwerkingsagenda Onderwijs.

2.6 Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting	
5.1.1	Vitale dorpen en een actieve samenleving	Ondersteunen van verenigingen door combinatiefunctionarissen/buurt-sportcoaches in te zetten Faciliteren en ondersteunen van de sportraad Hoeksche Waard		
5.1.2	Stimuleren sport- en cultuurdeelname van kinderen uit gezinnen met weinig financiële middelen	Continueren overeenkomst Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds Onderzoek naar de ondersteuning van toptalenten uit de Hoeksche Waard met weinig financiële middelen		Onderzoek naar 2021 uitgesteld, ivm corona andere prioriteiten qua ambtelijke inzet
5.1.3	Het stimuleren en ondersteunen van beweging door (recreatieve) sportbeoefening.	Harmonisatie inzet combinatiefunctionarissen		
5.1.4	Eensluidend sportbeleid	Harmonisatie sportbeleid		
5.1.5	Inclusief sporten en bewegen en het bevorderen van een gezonde leefstijl	Het leggen van samenwerkingsverbanden om inclusief sporten en bewegen mogelijk te maken		
5.1.6	Het stimuleren en ondersteunen van beweging door (recreatieve) sportbeoefening.	Ondersteunen oprichting sportraad HW		

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
5.2.1	Duurzame sportaccommodaties	In beeld brengen van de gevolgen van de verruimde btw-vrijstelling voor sport	

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
5.3.1	Verbreden en verdiepen kunst en cultuur in de Hoeksche Waard		
5.3.2	Eensluidend subsidiebeleid	Harmonisatie subsidieverordening en subsidiebeleid	We starten met de inhoudelijk nog te harmoniseren beleidsvelden/subsidies in oktober. We verwachten deze beleidsvelden/subsidies in het 2 ^e kwartaal 2021 voor te leggen ter vaststelling aan het college m.u.v. sport..
5.3.3	Ambitieniveau bibliotheekvisie realiseren	Extra bijdrage leveren aan bibliotheekwerk	

Taakveld 5.4 Musea

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
5.4.1	Kwalitatief presenteren van kunst en cultuur	Onderzoek mogelijkheden depot	
5.4.2	Kwalitatief presenteren van kunst en cultuur	Structurele hogere bijdrage aan musea Tiengemeten	Het onderzoek is uitgevoerd. De selectie van geschikte depotruimte vindt nog plaats.

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
5.5.1	Erfgoed in ruimtelijk beleid verankeren	- Opstellen cultuurhistorische waardenkaart - Opstellen Erfgoedverordening - Harmoniseren gemeentelijke monumenten - Oprichten erfgoedcommissie	
5.5.2	Beschermde gezichten inventariseren en waarderen	Inventarisatie uitvoeren en waardering toepassen	

5.5.3	Professionaliseren en verankeren archeologie	Aanstellen senior archeoloog Opstellen onderzoeksagenda Actualiseren archeologische verwachtingenkaart		
5.5.4	Gebouwd erfgoed beschermen	- Optimaliseren loketfunctie voor eigenaren rijksmonumenten - Aanwijzen gemeentelijke monumenten (harmonisatie) - Inventariseren en waarderen wederopbouwperiode - Inventariseren leegstand monumenten en aanpak herbestemming opstellen - Harmoniseren subsidies voor eigenaren monumenten (inclusief molens) en tegemoetkoming bouwhistorisch onderzoek - Het opstellen van groenbeheerplan rondom molenbiotopen		
5.5.5	Samenwerking met culturele organisaties verdiepen	Verdiepen relatie Museum Hoeksche Waard door opstellen intentieovereenkomst over educatie, expositie en beleid		
5.5.6	Roerende zaken en collecties opnemen in Erfgoedregister	Collecties inventariseren, waarderen en opnemen in erfgoedregister		
5.5.7	Immaterieel erfgoed opnemen in Erfgoedregister	Immaterieel erfgoed inventariseren, waarderen en opnemen in erfgoedregister		Wij zijn het materiële erfgoed aan het inventariseren, waarderen en opnemen. Hierna volgt het immaterieel erfgoed.
5.5.8	Erfgoededucatie vormgeven binnen CmK	Ondersteunen bij opstellen Hoeksche Waardse Canon en leerlijn via project 'Cultuureducatie met Kwaliteit'. Trainingen vrijwilligers voor inzet cultuureducatie op scholen via project 'Cultuureducatie met Kwaliteit'		
5.5.9	Erfgoed promoten	Organisatie Open Monumentendag Aansluiting op recreatie en toerisme beleid		

Taakveld 5.6 Media

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
5.6.1	Certificering van het bibliotheekwerk in de Hoeksche Waard	In samenwerking met de bibliotheken in de Hoeksche Waard onderzoeken hoe we gecertificeerd bibliotheekwerk kunnen organiseren	

Taakveld 6.1 Samenkracht en inwonerparticipatie

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
6.1.1	Vitale dorpen en een actieve samenleving	Ophalen, delen en ontsluiten van lokale vraagstukken en behoeften. Experimenteren en (blijven) aansluiten bij/ondersteunen van initiatieven (energie) van inwoners en partners Initiëren en faciliteren van innovatieve initiatieven vanuit de samenleving door middel van onder meer het beschikbare innovatiebudget	
6.1.2	Preventie, gericht op het welzijn van inwoners en het verlagen van zorgkosten	Opstellen uitvoeringsprogramma Preventie, inclusief Preventie Jeugd Bewustwording en doorontwikkeling uitvoeringsprogramma Dementievriendelijke samenleving in de Hoeksche Waard Eenduidige aanpak van signalerend huisbezoek/ouderenadviseur Actualiseren ontwikkelagenda Mantelzorgondersteuning Integreren subsidiëring van activiteiten en inkoop van diensten (op alle terreinen van jongerenwerk tot sport, van welzijn tot zorg) Versterken van samenwerking tussen formele en informele zorg door onder meer de meerjarenprogramma's integrale werkwijze en preventie	Door herprioritering van de ambtelijke inzet gedurende de Coronacrisis zijn deze ontwikkelactiviteiten gestopt dan wel vertraagd.
6.1.3	Verbeteren van de dienstverlening aan inwoners 0 tot 100 met een verminderde (tijdelijke) zelfredzaamheid	Gericht inzetten op een ICT hulpmiddel dat alle relevante informatie in het sociaal domein uit de huidige systemen kan ophalen en kan verbinden tot samenhangend toegankelijke informatie	
6.1.4	Vitale dorpen en een actieve samenleving	Formaliseren van jongerenparticipatie naar aanleiding van wensen van jongeren	
6.1.5	Vitale dorpen en een actieve samenleving.	Harmonisatie gemeentelijk welzijnsbeleid. Vooralsnog wordt het uitgangspunt gehanteerd van 'budgetneutraliteit'	

6.1.6	Voor ouderen, mensen met een beperking en/of psychosociale problematiek makkelijker wordt om (langer) zelfstandig te wonen in de Hoeksche Waard.	Uitvoeringsprogramma Thuis in de kern, bestaande uit diverse inspanningen, waaronder: meer geschikte woningen realiseren, faciliteren van technische innovaties, realiseren van laagdrempelige ontmoetingsplekken in de wijk, onderzoek arbeidsmarktprognoses in de zorgsector Hoeksche Waard en bewustwordingsacties		Door herprioritering van de ambtelijke inzet en beperkte mogelijkheden door de maatregelen gedurende de Coronacrisis zijn deze ontwikkelactiviteiten gestopt dan wel vertraagd.
-------	--	---	--	---

Taakveld 6.2 Wijkteams

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting	
6.2.1	Bevorderen en versterken van eigen kracht en zelfredzaamheid van inwoners door tijdelijke ondersteuning; zo licht als kan en zo zwaar als nodig	(Door)ontwikkelen programma integrale werkwijze, waaronder uitbreiding Wijkteams Hoeksche Waard Invullen van de functie procesregisseur sluitende aanpak Invullen van ontschot werken en ontschot financieren		
6.2.2	Dichtbij, snel en op dezelfde manier ontvangen inwoners ondersteuning bij ingewikkelde vragen over zorg en welzijn. Samen met de inwoner kijken we met een brede blik naar problemen, oplossingen en kansen.	Faciliteren van een hulpstructuur in de vorm van een samenwerkingsverband (netwerkorganisatie) bestaande uit verschillende organisaties, waarbij wij inzetten op onder andere een gedeelde visie, heldere rollen, transparant werkproces en benodigde randvoorwaarden.		Door herprioritering van de ambtelijke inzet en beperkte mogelijkheden door de maatregelen gedurende de Coronacrisis zijn deze ontwikkelactiviteiten gestopt dan wel vertraagd.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting	
6.3.1	Versterken van de eigen kracht en zelfredzaamheid van inwoners door tijdelijke inkomensvoorziening	Implementeren Ontwikkelagenda armoedebelief vanuit de Participatiewet Het armoedebelief vanuit de Participatiewet wordt binnen nieuwe verordening en beleidsregels voor Bijzondere bijstand en Inkomensregelingen vormgegeven. Vanuit de Uitvoeringsagenda Samen tegen armoede wordt ingezet op het vergroten van het bereik van de Meedoenregeling voor kinderen, in aansluiting op de Rijksambitie Kindarmoede.		Deze doelstelling bestaat uit meerdere activiteiten zowel op het niveau van beleid als van uitvoering. Voor de beleidsactiviteiten in kolom 2 is in de loop van 2020 nadrukkelijker onderscheid gemaakt tussen harmonisatie en ontwikkeling. Harmonisatie vindt plaats in 2020. Beleidsontwikkeling vindt plaats in 2021. Voor de Uitvoeringsagenda zie 6.3.2.

6.3.2	Alle inwoners van de Hoeksche Waard zijn (waar nodig met ondersteuning) financieel zelfredzaam en ervaren geen financiële belemmeringen om deel te nemen aan de samenleving	Integrale uitvoeringsagenda Samen tegen armoede, bestaande uit diverse inspanningen n.a.v. de nulmeting verborgen armoede (inzicht in mensen dat in armoede leeft), gericht op Vroegsignalering en Preventie, Versterken van de participatie van mensen met laag inkomen of schuldproblemen, Versterken van het lokale netwerk van organisaties die ondersteuning bieden aan mensen met laag inkomen of schuldproblemen.	
-------	---	--	--

Taakveld 6.4 Begeleide participatie

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
6.4.1	Versterken eigen kracht en zelfredzaamheid van inwoners door maatschappelijke participatie	Door ontwikkelen Werk- en Leerbedrijf Realiseren landelijke target 'beschut nieuw' samen met werkgevers waarbij de gemeente de voorbeeldrol vervult	
6.4.2	Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk helpen of dichterbij werk toebrengen.	Via kwartiermaker uitvoering geven aan SROI-beleid	

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
6.5.1	Zoveel mogelijk inwoners doen duurzaam mee op de arbeidsmarkt door te kijken naar mogelijkheden: kansen creëren voor kwetsbare jongeren.	Deelname aan project Match Makers	
6.5.2	Zoveel mogelijk inwoners doen duurzaam mee op de arbeidsmarkt door te kijken naar mogelijkheden	Uitvoeringprogramma Werk voor Iedereen!, bestaande uit diverse inspanningen, waaronder: samenwerkingsconvenant Onderwijs Bedrijfsleven, realiseren platform Pro/Vso – HW werkt!, stimuleren MVO/sociaal ondernemerschap, ontwikkelen maatwerkarrangementen bij en met werkgevers	
6.5.3	Goede begeleiding statushouders.	Professionalisering maatschappelijke begeleiding van statushouders.	

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting	
6.71.1	Bevorderen van zelfstandigheid (langer thuis kunnen wonen) voor inwoners met een beperking	Opzetten kwaliteitssysteem (rechtmatigheid, doelmatigheid, fraude, toezicht en monitoring)		
6.71.2	Versterken van de rechtmatige uitvoering van de Wmo-taken en Participatiewet; zorgdragen voor een juiste besteding van financiële middelen in overeenstemming met de wet en de gestelde doelen	Doorontwikkeling van toezicht en handhaving binnen de Wmo: - Evaluatie toezicht kwaliteit; - Aanstellen van toezichthouder rechtmatigheid.		Door herprioritering gedurende de Coronacrisis zijn deze ontwikkelactiviteiten vertraagd.
6.71.3	Continuatie huishoudelijke ondersteuning en Wmo-begeleiding	Expertise inhuren voor aanbesteding contracten huishoudelijke ondersteuning en Wmo-begeleiding die op 1 januari 2021 aflopen.		
6.71.4	Inwoners ondersteunen in hun zelfredzaamheid, zelfstandigheid en participatie	Inkoop van ondersteuning (zorg in natura) met betrekking beschermde woonomgeving ten behoeve van mensen met een lichte verstandelijke beperking (LVB)		

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting	
6.72.1	Intensiveren jeugdteams om wachtlijsten te voorkomen en zorgkwaliteit te verhogen	Uitvoeren van diverse pilots, waaronder samenwerking jeugdteams/huisartsen en jeugdteams op VO-scholen Inzetten extra GGZ-expertise in de jeugdteams Creëren extra arbeidsplaatsen in jeugdteams om wachtlijsten te voorkomen		
6.72.2	Preventie, gericht op het welzijn van inwoners en het verlagen van de zorgkosten	Deelnemen aan de discussie over solidariteit en op basis van uitkomsten besluit nemen hierover vanaf 2020		

6.72.3	Vitale dorpen en een actieve samenleving en preventie, gericht op het welzijn van inwoners en het verlagen van de zorgkosten	Uitvoeringsprogramma 'It takes a village to raise a child', bestaande uit diverse inspanningen waaronder: begeleiden ouders en professionals in het opzetten van online en offline platform(s) , inwoners en partijen stimuleren om met goede preventieve initiatieven te komen en deze te ondersteunen en borgen en bewustwordingsacties	
6.72.4	Vitale dorpen en een actieve samenleving en preventie, gericht op het welzijn van inwoners en het verlagen van de zorgkosten.	Structureel maken van een verzameling subsidies. introductie van het innovatiefonds Sociaal Domein gedurende de periode 2020-2023.	

Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
6.81.1	Iedereen kan zoveel mogelijk wonen op een voor hem of haar passende plek, met of zonder ondersteuning	Ontwikkelen van gemeentelijk beleid Herverdelen van middelen vanuit de centrumgemeente Nissewaard Ontwikkelen en ontsluiten van nieuwe vormen van huisvesting, waaronder flexwonen	
6.81.2	Bevorderen en versterken van eigen kracht en zelfredzaamheid van inwoners door tijdelijke	Regie voeren op een sluitende aanpak voor kwetsbare jongvolwassenen en personen met verward gedrag	
6.81.3	ondersteuning; zo licht als kan en zo zwaar als nodig.	Implementatie wet verplichte GGZ en Wet Zorg & Dwang	

Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
6.82.1	Iedereen kan zoveel mogelijk wonen op een voor hem of haar passende plek, met of zonder ondersteuning.	Pilot houden om de samenwerking tussen 'dwang en drang' en jeugdteams te verbeteren, gedelegeerd aan de Serviceorganisatie Jeugd	

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
7.1.1	Gezondheid van bewoners beschermen en bevorderen	Uitvoeren nota Publieke gezondheid 2020-2023 . Uitvoering op onderdelen gezondheidsbevordering, gezondheidsbescherming en ziektepreventie, hierbij inzet op preventie essentieel. Waarbij wordt ingezet op gezondheidswinst.	
7.1.2	Alle jeugdigen zo gezond mogelijk laten opgroeien	Borgen JGZ voor 2020 en verder, al dan niet via een aanbesteding in 2019 is gereed.	
7.1.3	Gezondheidsbevordering	Voor de periode 2020-2023 zetten we vanuit gezondheidsbevordering in op de thema's • Vitaliteit en eigen kracht ouderen. • Mentale gezondheid jeugd & mensen met een migratieachtergrond. • Leefstijl (roken, alcohol, middelen gebruik en gezond gewicht)	Door herprioritering van de ambtelijke inzet, beschikbaarheid van partners en beperkte mogelijkheden door de maatregelen gedurende de Coronacrisis zijn deze ontwikkelactiviteiten vertraagd.

Taakveld 7.4 Milieubeheer / Duurzaamheid

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
7.4.1	100% energieneutraal in 2040	Uitvoeren van activiteiten uit het regionaal uitvoeringsprogramma Energievisie 2016-2020, zoals het opstellen van een regionale energiestrategie	
7.4.2	Energieneutraal in 2040	Uitbreiden energieloket. Instandhouding loket en uitvoeren van een aantal acties per jaar zoals bijvoorbeeld zonnepanelen op het dak en isoleren van woningen)	
7.4.3		Uitbreiden energieke regio voor bedrijven en maatschappelijke organisaties. Instandhouding van energieke regio waardoor het bedrijfsleven ondersteund wordt bij duurzaamheidsmaatregelen binnen het bedrijf	
7.4.4		Opstellen en uitwerken Regionale Energiestrategie (RES)*	
7.4.5		Doorontwikkeling duurzaamheidslening	

7.4.6		Educatie en bewustwording		
7.4.7		Pilot inzet duurzaamheidscoach bij 7 wijkaanpakken		Wordt binnenkort gestart. Werven van coaches wordt door Corona wel bemoeilijkt. Ook de inzet van coaches d.m.v. huisbezoek na werving wordt door de maatregelen in de samenleving bemoeilijkt.
7.4.8	Gasloos in 2050	Opstellen en realisatie warmtetransitieplan		
7.4.9	Klimaatadaptief	Uitvoeren actieprogramma		
7.4.10	Nederland circulair in 2050	Hoeksche Waard plastic vrij		
7.4.11		Uitwerking businesscase bedrijvenaankpak circulair		
7.4.12		Gemeentelijke circulaire inkoop		Duurzaam en circulair inkopen wordt bij de inkopen die door inkoopbureau West-Brabant worden begeleid standaard meegenomen. Omdat het inkoopproces en de rechtmatigheid in de inkoop momenteel veel tijd en aandacht vragen is hier momenteel geen extra sturing op. Verwachting is dat dit 2 ^e helft 2021 wel ingezet kan worden.
7.4.13	Energieneutrale vastgoedportefeuille gemeente	Onderzoek verduurzaming vastgoed		
7.4.14	Aanvullingswet geluid	Opstellen basiskaart geluid wegen		
7.4.15	Milieubeleid	Actualiseren Meerjaren Milieubeleidsplan		Het Meerjaren Milieubeleidsplan wordt niet meer geactualiseerd omdat het merendeel van de Milieu onderwerpen straks in het Omgevingsplan wordt opgenomen (bruidsschat). We laten het bestaande Meerjaren Milieubeleidsplan doorlopen totdat de Omgevingswet in werking treedt.

2.9 Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
8.1.1	Realiseren en in stand houden van een gezonde en fysiek leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit	Implementeren van de Omgevingswet	
8.1.2	Vitaal buitengebied	Doorontwikkeling van de waardeketens in de Hoekschewaardenmakerij, onder andere de gebiedsagenda Hoeksche Waard West	
8.1.3	Implementatie van de Omgevingswet	Uitvoeren Ambitie- en Programmaplan Omgevingswet Hoeksche Waard. Uitvoeren samenwerkingsagenda Omgevingswet Zuid-Holland Zuid	
8.1.4	Aansturing, realisatie en doorontwikkeling waardenketens	Uitvoeren verschillende gebiedsagenda's, zoals HW-West, Zuiderstrand aan de zuidrand en noordrand	
8.1.5	Extern Kwaliteitsteam ruimtelijke ontwikkeling	Uitvoeren omgevingskwaliteit in kader van ruimtelijk domein.	Loopt vertraging op door corona maar zal gereed zijn voor inwerkingtreding van de omgevingswet.
8.1.6	Landschapsbiografie en ruimtelijk omgevingskwaliteitsbeleid	Uitvoeren van goede omgevingskwaliteit	

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
8.2.1	Harmonisatie kostenverhaal	Opstellen en vaststellen nieuwe Nota Kostenverhaal	
8.2.2	Uniforme grondexploitatieberekeningen	Aanschaffen grondexploitatiesysteem	Wordt i.v.m. prioriteit doorgeschoven naar volgend jaar.
8.2.3	Aanvullend beleid vanuit de Nota Grondbeleid 2019-2024	Opstellen van o.a. een beleid voor snippergroen en gebruik gemeenteground.	

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
8.3.1	Voorzien in de toename van de reguliere woningbehoefte en nieuwbouw om extra instroom van gezinnen te kunnen faciliteren	Versnellen van de in het (regionale) woningbouwprogramma opgenomen woningbouwprojecten en het monitoren van de woningmarkt	
8.3.2	Trekken van jonge gezinnen naar de	Regionaal ontwikkelen en uitvoeren van promotieactiviteiten	

	Hoeksche Waard door promotie	waaronder deelname aan woningbeurzen buiten de regio		
8.3.3	Langer zelfstandig thuiswonen	Uitvoeren van de Blijverslening via het Svn (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting)		
8.3.4	Faciliteren van flexwonen	Creëren van tijdelijke reguliere woonruimte voor elke Hoeksche Waarder die op enig moment in zijn of haar leven een overbruggende woonvoorziening nodig heeft		
8.3.5	Woningbouwprogramma	Opstellen wendbaar kwalitatief woningbouwprogramma		
8.3.6	Wonen welzijn zorg visie	Woningbehoefteonderzoek en aan hand daarvan opstellen van nieuwe visie wwz		Enige vertraging door corona. Ondertussen opgestart.
8.3.7	Prestatieafspraken HW en huurdersplatform	Jaarlijks afsluiten prestatie afspraken		
8.3.8	Flexwonen Hoeksche Waard	Vaststellen kaders voor flexwonen		
8.3.9	Realisatie van een plusprogramma woningbouw	Lobby om alle betrokken partijen hieraan invulling te laten geven		
8.3.10	Halfjaarlijks overleg marktpartijen	Afstemming over ontwikkelingen op de woningmarkt		Door corona lastig te organiseren. In kleiner verband zijn er wel overleggen met marktpartijen.
8.3.11	Actualisatiehuisvestingsverordening	Actualiseren huisvestingsverordening; formuleren beleid voor de middenhuur		
8.3.12	Middenhuur faciliteren	Kader voor facilitering van de middenhuur		
8.3.13	Woonwagen en standplaatsenbeleid	In afstemming met stakeholders opstellen van een kader voor het bewonen van woonwagens en standplaatsen		
8.3.14	Faciliteren nieuwe woonvormen	Faciliteren van initiatiefnemers van bijzondere woonvormen		

3. Financiële rapportage

In de Slotrapportage 2020 stellen wij de bestaande budgetten en investeringskredieten uit de actuele Programmabegroting 2020 bij.

Resultaat Slotrapportage

Hieronder treft u een totaal overzicht van de mutaties per programma. De toelichting op de mutaties per programma en per taakveld treft u aan in de volgende paragrafen. Zoals vastgelegd in de Financiële verordening geven wij in de Slotrapportage een toelichting op alle afwijkingen groter dan € 100.000,- op taakveldniveau.

De budgetten en investeringskredieten actualiseren wij in deze Slotrapportage. Hiervan maken wij een begrotingswijziging in 2020 (zie bijlage 2). Daarnaast zijn ook budgetten verschoven tussen taakvelden en programma's. Van deze mutaties maken wij eveneens een (budgetneutrale/administratieve) begrotingswijziging (zie bijlage 1). Daarnaast stellen wij voor om budgetten en investeringskredieten door te schuiven naar 2021.

(bedragen x €1.000)

Programma	Mutatie 2020
0. Bestuur en ondersteuning	367
1. Veiligheid	-9
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	432
3. Economie	304
4. Onderwijs	122
5. Sport, cultuur en recreatie	35
6. Sociaal Domein	-1.254
7. Volksgezondheid en milieu	218
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	902
Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en Onvoorzien	3.876
Eindtotaal	4.992

Toelichting

De Slotrapportage 2020 sluit met een voordelig saldo van € 5 miljoen. Dit bestaat uit een voordeel van € 3,9 miljoen op het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen, Overhead Vpb en Onvoorzien, met name als gevolg van de verwerking van de septembercirculaire 2020 (€ 3,4 mln).

Daarnaast zijn de andere voordelen op de overige programma's met name het gevolg van uitgestelde werkzaamheden in verband met de Corona crisis, waarvan wij de budgetten willen doorschuiven naar 2021 omdat dan de uitvoering van de (resterende) werkzaamheden plaatsvindt.

Het nadeel op programma 6 wordt met name verklaard doordat wij de budgetten voor Jeugdhulp hebben verhoogd met € 1,6 miljoen op basis van de verwachte kostenontwikkeling bij de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J).

3.1 Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten in 2020 opgenomen die betrekking hebben op programma 0 Bestuur en Ondersteuning.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Toelichting
0.1 Bestuur	364	De introductie van de nieuwe uitvoeringsregel voor het Initiatievenfonds is mede onder invloed van de Coronamaatregelen, pas in het derde kwartaal van 2020 definitief vastgesteld. Daardoor zullen de budgetten voor 2020 niet geheel worden benut. Dit levert een voordeel op in 2020.
0.2 Burgerzaken	-14	
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	17	
Eindtotaal	367	

3.2 Programma 1 Veiligheid

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten in 2020 opgenomen die betrekking hebben op programma 1 Veiligheid.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Toelichting
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1	
1.2 Openbare orde en veiligheid	-10	- Door de coronamaatregelen zijn er nauwelijks evenementen georganiseerd. Hierdoor worden er ook geen leges in rekening gebracht (-/- 0,1 mln) - Als gevolg van de Coronamaatregelen zijn enkele werkzaamheden, waaronder de implementatie en uitvoering van de Wet aanpak woonoverlast en de Wet Verplichte GGZ, die vanuit dit budget zouden moeten worden uitgevoerd uitgesteld naar 2021(€ 0,1 mln)
Eindtotaal	-9	

3.3 Programma 2 Verkeer, Vervoer en Openbare ruimte

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten in 2020 opgenomen die betrekking hebben op programma 2 Verkeer, Vervoer en Openbare Ruimte

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Toelichting
2.1 Verkeer en vervoer	-26	
2.2 Parkeren	3	
2.3 Recreatieve havens	-0	
2.4 Economische havens en waterwegen	1	
2.5 Openbaar vervoer	34	

(bedragen x €1.000)

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	644	- In 2020 waren activiteiten gepland in het kader van het gebiedsprogramma waarvoor wij gedeeltelijk subsidie ontvangen van de provincie. Als gevolg van Corona schuiven deze activiteiten door naar 2021 (€ 0,2 mln). - Vanwege Corona zijn de geplande (onderhouds)werkzaamheden in openbaar groen / recreatieoord deels niet uitgevoerd en worden doorgeschoven naar 2021 (€ 0,2 mln) - In 2020 hebben meer grondverkopen (snippergroen) plaatsgevonden (€ 0,1 mln) - Budget voor de bijdrage aan de Waterbus is vanwege Corona in 2020 niet gebruikt (€ 0,1 mln)
7.2 Riolering	-187	In 2019 (jaarrekening) en 2020 zijn investeringen in de riolering niet volledig uitgevoerd (in afwachting van het Gemeentelijk RioleringsPlan). Dit leidde tot een extra storting in de voorziening riolering in 2019 en ook in 2020 (-/-€ 0,2 mln). In 2021 wordt c.a. € 1 mln aan de voorziening onttrokken ter dekking van de kosten (btw) in 2021.
7.3 Afval	-38	
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	1	
Eindtotaal	432	

3.4 Programma 3 Economie

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten in 2020 opgenomen die betrekking hebben op programma 3 Economie.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Toelichting
3.1 Economische ontwikkeling	368	In verband met prioritering en corona zijn activiteiten uitgesteld en vertraagd en lopen door in 2021. Zoals opzetten en implementeren Economic board, Ontwikkelen Profiel vrijetijdseconomie met uitvoeringsprogramma, detail handelsraad, ontwikkelen en implementeren (agrarisch) ondernemersloket, Actieplan werklocaties, Ontwikkelen startersbeleid, etc. Dit levert een voordeel op van € 0,4 mln in 2020.
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-26	
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregel	-30	
3.4 Economische promotie	-9	
Eindtotaal	304	

3.5 Programma 4 Onderwijs

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten in 2020 opgenomen die betrekking hebben op programma 4 Sport, Cultuur en Recreatie.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Toelichting
4.1 Openbaar basisonderwijs	-38	
4.2 Onderwijshuisvesting	122	Betreft actualisatie van de afschrijvingslasten.
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingen	38	
Eindtotaal	122	

3.6 Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten in 2020 opgenomen die betrekking hebben op programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Toelichting
5.1 Sportbeleid en activering	-49	
5.2 Sportaccommodaties	-46	
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-1	
5.4 Musea	-2	
5.5 Cultureel erfgoed	-12	
5.6 Media	144	- Het budget voor de verhuiskosten van de bibliotheek Hoeksche Waard schuift door naar 2021 vanwege de vertraging van de verhuizing naar het Oude Raadhuis in Oud Beijerland (50k) - Daarnaast enkele verschuivingen tussen taakvelden binnen dit programma
Eindtotaal	35	

3.7 Programma 6 Sociaal Domein

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten in 2020 opgenomen die betrekking hebben op programma 6 Sociaal Domein.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Toelichting
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	365	- Als gevolg van vertraging in de uitbreiding pilot huisartsen blijft € 0,1 mln van het beschikbare budget in 2020 over. Het is lastig nieuwe medewerkers te werven. - Inclusie: Als gevolg van minder uitgevoerde activiteiten en het doorschuiven van activiteiten in verband met Corona wordt in 2020 € 0,1 mln aan budget niet besteed. - Minder huisvesting van statushouders en daardoor minder inkoop van trajecten maatschappelijke begeleiding bij Vluchtelingenwerk. Hierdoor wordt € 0,1 mln in 2020 niet besteed.
6.2 Wijkteams	26	

6.3 Inkomensregelingen	-660	Door corona blijven uitkeringsgerechtigden langer in de bijstand dit jaar. Daarnaast is de uitstroom sterk teruggelopen onder invloed van corona. Ook neemt de vraag naar bijstand door zelfstandigen toe.
6.4 Begeleide participatie	-167	- Minder omzet werkbedrijf door effecten Coronacrisis (-/€ 0,4 mln). - Voordeel op loonkosten door afname aantal WSW medewerkers en minder groot effect loonstijging cao (€ 0,1 mln). De effecten voor 2021 zijn reeds verwerkt in de begroting 2021. - Minder activiteiten doordat Werkbedrijf in verband met de coronacrisis (€ 0,1 mln).
6.5 Arbeidsparticipatie	320	- De ontvangen incidentele rijksmiddelen voor implementatie Wet Inburgering worden in 2020 niet besteed door het doorschuiven van de activiteiten in verband met de coronacrisis. In 2021 zijn de middelen wel nodig aangezien de Wet in werking treedt per 1-7-21 in plaats van 1-1-21 (€ 0,1 mln). - Minder inzet op externe reïntegratie-trajecten en (groeps)trainingen door coronacrisis en vertraging in de uitvoering van reeds aangegane verplichtingen (€ 0,1 mln). - Overige voordelen (€ 0,1 mln).
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	225	In het budget voor de aanbesteding van de hulpmiddelen gingen wij uit van een overname per 1 januari 2020. Door een langere implementatieperiode zijn de bestaande hulpmiddelen nog geleverd tegen het oude tarief. Dit levert een eenmalig voordeel op van € 0,2 mln.
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	162	Diverse kleinere voordelen onder de €50.000.
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-1.615	- Op 9 juli besloot het Algemeen Bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) om op basis van de 1e burap 2020 een begrotingswijziging ter zienswijze aan de raden voor te leggen (€ 6,6 miljoen). Op 12 november 2020 heeft het AB de voorgestelde begrotingswijziging vastgesteld. De deelnemersbijdrage van Hoeksche Waard aan de DG&J wordt hierdoor verhoogd met -/€ 0,8 mln. - Op basis van de actuele ontwikkelingen houden wij in 2020 voorzichtigheidshalve rekening met een extra deelnemersbijdrage aan de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) van -/€ 0,8 mln.
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	90	
Eindtotaal	-1.254	

3.8 Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten in 2020 opgenomen die betrekking hebben op programma 7 Volksgezondheid en Milieu.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Toelichting
7.1 Volksgezondheid	253	Betreft de teruggave van het jaarrekeningresultaat 2019 van GR Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)
7.4 Milieubeheer	-35	
Eindtotaal	218	

3.9 Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten in 2020 opgenomen die betrekking hebben op programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Toelichting
8.1 Ruimtelijke ordening	-88	- De opdracht voor het afwerken van de sloopgevel van Hoekckenisse in Klaaswaal is verstrekt en de uitvoering vindt plaats in 2021. Daarnaast is sprake van een lagere doorlooptijd van de ontwikkeling van Leenheerenpolder in Goudswaard en de Hitserse kade in Zuid Beijerland (€ 0,1 mln) - De bijdrage in de plankosten voor Nieuw Beijerland Zuid II worden door vertraging van de bestemmingsplanprocedure niet in 2020 (-/- € 0,1 mln) maar in 2021 verwacht (+/+ € 0,1 mln) - Enkele geraamde inkomsten (o.a. Spuifront, Bij de Watertoren) vanuit anterieure overeenkomsten worden op basis van actuele inzichten niet in 2020 (-/- 0,2 mln) , maar in 2021 (+/+ 0,2 mln) ontvangen.
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	154	Voordeel als gevolg van lagere doorbelasting van kosten.
8.3 Wonen en bouwen	837	- Enkele participatieve trajecten, waaronder de Wonen Welzijn Zorg-visie (WWZ visie), zijn zodanig ingezet dat de kosten lager zijn in 2020 (€ 0,2 mln). Daarnaast zijn enkele activiteiten in het kader van het programma Wonen niet volledig gerealiseerd , waaronder enkele trajecten die verband houden met de activiteiten van de versnelling van de woningbouw. Deze worden doorgeschoven naar 2021 (€ 0,1 mln). - De verwachting is dat de legesopbrengsten in 2020 hoger uitvallen op basis van de realisatiecijfers tot en met oktober (€ 0,2 mln). - De storting van de incidentele extra opbrengsten in de egalisatievoorziening Omgevingsvergunningen kan vervallen (€ 0,4 mln).
Eindtotaal	902	

3.10 Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten in 2020 opgenomen die betrekking hebben op de Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien.

(bedragen x € 1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Toelichting
0.4 Overhead	969	- In 2020 hebben medewerkers als gevolg van de corona crisis minder opleidingen gevolgd en is het opleidingsbudget niet volledig besteed (€ 0,4 mln). - Als gevolg van de harmonisatie van de telefoniecontracten en de lagere uitgaven voor hardware (ict) kan het budget in 2020 met € 0,2 mln worden verlaagd en vanaf 2021 met circa € 0,3. - Als gevolg van de actualisatie van afschrijvingslasten is in 2020 sprake van een voordeel van € 0,1 mln. - Overige voordelen (€ 0,2 mln)
0.5 Treasury	-481	- In 2020 ontvangen wij, conform aanbevelingen vanuit de ECB, geen dividend van BNG over 2019 (-/- € 0,2 mln). Ondanks dat vooral snog sprake is van uitstel hebben wij voorzichtigheidshalve in 2021 deze dividendontvangst nog niet (extra) opgevoerd. - Bij de perspectiefnota 2021 namen wij op dat wij de rentecontracten van de geldleningen omzetten in een lager rentepercentage. De werkelijke kosten van de afkoop en de besparing zijn afhankelijk van het op dat moment geldende rentepercentage. Uiteindelijk is een vast rentepercentage afgesproken (30 jaar tegen 0,39%). Dat is gunstiger dan het percentage uit het raadsvoorstel (0,5%), maar leidt tot een hogere afkoopsom (-/- € 0,3 mln.), welke als eenmalige last wordt verantwoord in 2020. Eerder gingen wij ervan uit dat deze afkoopsom zou worden afgeschreven en dat de jaarlijkse afschrijving werden gedekt uit een hiervoor te vormen reserve kapitaal lasten. Nu de afkoopsom volledig in 2020 wordt verantwoord kan de storting in de reserve kapitaal lasten vervallen. Per saldo is deze mutatie budgetneutraal. - Tenslotte hadden wij nog een aantal geldleningen die wij 1 op 1 hebben doorgeleend aan HW Wonen (toen woningbedrijf nog onderdeel was van gemeenten). Deze hebben wij in overleg met HW Wonen omgezet van de BNG direct aan HW Wonen (neutraal effect).
0.62 OZB niet-woningen	-15	
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	3.403	- Uitkomsten septembercirculaire jaarschijf 2020 (€3,4 mln) inclusief de compensatie voor Corona (circa 1,8 mln voor de 1e en 2e tranche). Naar verwachting wordt in de decembercirculaire de 3e tranche van de vergoeding van Corona gepubliceerd. - Over voorgaande jaren ontvangen wij € 0,1 mln nagekomen betalingen
Eindtotaal	3.876	

4. Investerings en grondexploitaties

Investerings

In deze Slotrapportage zijn onderstaande mutaties (bijstellingen) op de investeringskredieten verwerkt.

(bedragen x €1.000)

Omschrijving investering	Mutatie Investerings- bedrag 2020	Toelichting
☐ Aanpassing sportkooi Poortwijk 2020	25	Conform collegevoorstel Aanpassen sportkooi Poortwijk vanwege overlast. Door elementen van/aan de bestaande kooi te vervangen/toe te voegen wordt verwacht dat de overlast op deze locatie af zal nemen.
☐ Aansluiting Dorpsh. met centrum CRS	20	De totale kosten voor de realisatie verbinding Dorpshaven - Centrum Numansdorp zijn hoger geworden dan aanvankelijk begroot. Dit is veroorzaakt door extra herstelwerkzaamheden aan de betonplaat langs de haven, gemaakte kosten om de nieuwe opbergschuren te voorzien van stroom en water en de kosten van extreme inhuur. Daarnaast wordt extra krediet gevraagd voor de plaatsing van een (nog) te realiseren kunstwerk.
☐ Begraafplaats Mijnsheerenland	-311	Ruimen begraafplaatsen Oud Beijerland en Mijnsheerenland en De Essenhof. Investeringskrediet kan vervallen
☐ Herinrichting gebied kinderboerderij OBL	73	Voor de bouw van een nieuwe kinderboerderij en de herinrichting van het gebied zijn diverse kredieten beschikbaar. Deel sloopkosten van het verenigingsgebouw wordt gedekt vanuit investeringskrediet "gebouw Kinderboerderij".
☐ Investing gebouw Kinderboerderij OBL	-73	Voor de bouw van een nieuwe kinderboerderij en de herinrichting van het gebied zijn diverse kredieten beschikbaar. Deel sloopkosten van het verenigingsgebouw wordt gedekt vanuit investeringskrediet "gebouw Kinderboerderij".
☐ Maatregelen overlast vv GOZ	95	Maatregelen ter beperking van overlast vv GOZ
☐ Verharding Croonenburgh 2e fase OBL	40	Uren ivm extra uit te voeren werkzaamheden voor project Croonenburgh OBL
☐ Vervanging riolering Croonenburgh 2e fase OBL	55	Uren ivm extra uit te voeren werkzaamheden voor project Croonenburgh OBL
☐ Vervanging geleiderails Beneden Oostdijk OBL	-50	Het project "vervanging geleiderails Ben. Oostdijk OBL" is gedekt uit ander krediet. Dit investeringskrediet kan vervallen.
☐ Herinrichting centrumgebied's-Gravendeel	21	Extra kosten voor plaatsen ondergrondse glasbakken en interne uren
Eindtotaal	-105	

Toelichting

In totaliteit verlagen wij de investeringskredieten per saldo met € 0,1 miljoen. De met deze investeringen gemoeide (lagere) afschrijvingslasten hebben wij meegenomen in deze Slotrapportage.

Grondexploitaties

In deze Slotrapportage zijn onderstaande mutaties (bijstellingen) op grondexploitaties verwerkt

(bedragen x €1.000)

Omschrijving grondexploitatie	Mutatie
Dorpshart Mijnsheerenland	150

Toelichting

Bij de grondexploitatie Dorpshart Mijnsheerenland is in 2020 sprake geweest van meerkosten (ca. € 150.000,-) dan ten tijde van het MPG 2020 bekend waren. Doordat in de samenwerkingsovereenkomst is opgenomen dat de gemeente gronden levert die geschikt moeten zijn voor het beoogd gebruik hebben wij kosten moeten maken voor o.a. bodemonderzoeken, bodemsaneringen, asbestsaneringen bij sloop van opstallen, archeologische onderzoeken, het kappen van bomen en het verplaatsen van een waarschuwingssalarmeringsmast. Deze extra kosten leiden tot een aanvullende storting in de verliesvoorziening grondexploitaties. Deze extra storting in de voorziening verrekenen wij, conform de verwerkingswijze bij de Meerjarenprognose Grondexploitatie 2020 (MPG) welke is verwerkt in de jaarrekening 2019, met de algemene reserve (bestendige gedragslijn).

5. Reserves

In deze Slotrapportage wordt een aantal reserves bijgesteld. Deze bijstellingen zijn veelal het gevolg van bijstellingen in uitgaven die uit de reserves worden gedekt. In onderstaand overzicht zijn de bijstellingen van de reserves opgenomen. Hierbij worden de grotere mutaties in de reserves (>€100.000) toegelicht. Hierbij worden de onttrekkingen uit reserves evenals de lagere stortingen in de reserves weergegeven als +/-. De stortingen in de reserves evenals de lagere onttrekkingen aan de reserves worden weergegeven als -/-.

(bedragen x €1.000)

Omschrijving reserve	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Toelichting grotere reservemutaties (> €100.000)
Algemene reserve	-281	1.988	-	-	-	2020: In 2020 zijn de middelen voor de pilot (veranderopgave) inburgering (€ 0,2 mln), taalniveau statushouders (€ 0,1 mln), en enkele kleinere (€ 0,2 mln) budgetten (pilot logeerszorg) zijn in 2020 niet besteed en vloeien terug in de algemene reserve. Hiertegenover staat een onttrekking uit de algemene reserve ter dekking van de verhoging (0,2 mln) van de verliesvoorziening grondexploitaties (in verband met hogere kosten Dorpshart Mijnsheerenland). 2021: Betreft met name de budgetoverhevelingen van 2020 welke eenmalig worden gedekt uit de Algemene reserve (zie hoofdstuk 6.Overheveling (doorschuiven) budgetten en investeringskredieten)
Reserve invoering omgevingswet	-210	210	-	-	-135	Vanwege de uitstel van de Omgevingswet en de situatie vanwege corona zijn zowel de kosten als de dekking uit de reserves opgeschoven naar volgende jaren. In de jaarschijf 2024 worden nu kosten opgenomen, welke worden gedekt uit de reserve.
Reserve begraafplaatsen	155	-12	-12	-12	-12	De kosten voor het ruimen van graven in Oud Beijerland, Mijnsheerenland en Puttershoek (De Essenhof) komen in 2020 eenmalig ten laste van deze reserve. Daarnaast zijn in 2020 de kosten voor Corona hoger welke eveneens uit deze reserve worden gedekt.
Reserve Corona	-375	375	-	-	-	In het raadsvoorstel "Actieplan Corona" van juni 2020 zijn middelen beschikbaar gesteld voor maatregelen Corona. Deze middelen in 2020 zijn niet volledig uitgegeven. Gezien de onzekerheid over het verloop vloeien deze middelen in 2020 terug in de reserve Corona, zodat deze zodanig in 2021 ingezet kunnen worden.

Reserve Economie	55	20	-	-	-	
Reserve Engetietransitie (Energiefonds)	-138	231	-62	-31	-	De planning van het programma duurzaamheid is mede vanwege corona geactualiseerd. De lasten en de mutaties in de reserve zijn hierop aangepast. De onttrekkingen en stortingen in deze reserves zijn over de jaren neutraal.
Reserve flankerend beleid	-66	-	-	-	-	
Reserve frictie	-1.895	990	-20	-	53	In 2020 hebben wij de kosten voor inhuur grotendeels binnen de bestaande vacatureruimte kunnen dekken en hebben hierdoor minder beroep hoeven te doen op de reserve frictie (€ 1,2 mln). De overige mutaties zijn het gevolg van het in tijd doorschuiven van projecten (o.a. afsluiten archieven rechtsvoorgangers/digitaliseren van archieven/implémentatie BAG/implementatie software/etc) uit de projectbegroting (€ 0,7 mln). Daarnaast wordt in 2021 extra inzet (€ 0,2 mln) gepleegd op de harmonisatie van het subsidiebeleid welke gedekt wordt uit de reserve frictie.
Reserve innovatie sociaal domein (inn.fonds)	-100	-	-	-	-	In 2020 zijn minder uitgaven voor innovaties sociaal domein gedaan, waardoor de onttrekking uit de reserve kan vervallen.
Reserve integraal Huisvestingplan (IHP)	-136	30	-	-	-	In 2020 wordt minder uit de reserve onttrokken o.a. als gevolg van de actualisatie van de kapitaal lasten van de scholen De Pijler in Maasdam, De Boomgaard en De Molenwiek in Mijnsheerenland
Reserve kapitaal lasten	3.806	-	-	-	-	- De eenmalige lasten van de afkoop van de rentecontracten van bij de BNG komen eenmalige ten laste van de exploitatie in 2020 (en gedekt uit de algemene reserve). Hierdoor raming voor de storting in de reserve kapitaal lasten kan hierdoor vervallen (€ 4 mln). - De kapitaal lasten van de investeringen op taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer zijn lager, waardoor ook de onttrekking aan de reserve kapitaal lasten lager is (-/- 0,2 mln).
Reserve knelpunten organisatie	16	-	-	-	-	
Reserve onderhoud gebouwen	-736	-	-	-	-	In 2020 zijn minder uitgaven voor groot onderhoud van de gebouwen gepland in afwachting van het harmoniseren van het vastgoed en het actualiseren van het meerjaren onderhoudsplan (MJOP). Deze onttrekking aan de reserve is hierdoor ook lager.
Reserve onderhoud openbaar gebied	-1.768	1.548	-	-	-	In 2020 zijn minder uitgaven voor groot onderhoud in het openbaar gebied (o.a. baggeren, bruggen en steigers, kunstwerken en elementenonderhoud Klaaswaal, Torenstraat Numansdorp en Dorpstraat in Zuid Beijerland). De uitvoering hiervan vindt plaats in 2021. De betreffende kosten worden verrekend met de reserve onderhoud openbaar gebied.
Reserve ontwikkeling kernen	866	-1.193	-	-	-	De leges voor de windmolens in de Westerse Polder in Numansdorp ontvangen wij in 2021 in plaats van in 2020 (€ 0,6 mln). Deze leges storten wij in de reserve ontwikkeling kernen. Daarnaast schuiven enkele bijdragen van derden in het kader van anterieure overeenkomsten door van 2020 naar 2021, waardoor de storting in de reserve ontwikkeling kernen eveneens doorschuift (€ 0,6 mln). Tot slot kan in 2020 een budget en de bijbehorende onttrekking uit de reserve vervallen (0,2 mln).
Reserve Sociaal domein	-634	546	-	-	-	De beschikbare budgetten in 2020 (€ 0,3 mln) zijn niet volledig ingezet, waardoor ook de onttrekking aan de reserve Sociaal Domein wordt verlaagd. Deze middelen zetten wij in 2021 in om een extra versnelling aan te brengen in het voorveld, invulling te geven aan het transformatieplan uitvoering jeugdhulp en aan de ontwikkelingen die regionaal en lokaal spelen rondom inkoop en governance jeugdhulp. Hierbij wordt een slag gemaakt dat er meer lokaal wordt opgepakt, wat ook betekent dat onze opdrachtgeversrol verstevigd wordt. Hiervoor is ook een tijdelijke projectorganisatie jeugd ingesteld. Daarnaast is de ontwikkeling dashboard Sociaal Domein met zorgstapeling en operationele informatie (€ 0,2 mln) onder handen en deze loopt door in 2021. De kosten worden hierbij verrekend met de reserve sociaal domein.
	-1.440	4.732	-94	-44	-95	

Reserve flankerend beleid

Het flankerend beleid is het geheel van maatregelen ter bevordering van de ontwikkeling, flexibiliteit en mobiliteit als gevolg van de gemeentelijke herindeling. Bij de Begroting 2020 is een reserve voor flankerende beleidsmaatregelen van in totaal € 13 miljoen beschikbaar gesteld. De flankerende beleidsmaatregelen zijn geactualiseerd. Daarmee wordt zichtbaar dat in 2020 minder is besteed dan oorspronkelijk geraamd. Dit komt niet doordat maatregelen zijn vervallen. Door Corona is het complexer om mobiliteitsvraagstukken met elkaar te bespreken, waardoor deze maatregelen schuiven in de tijd. In onderstaande tabel is een geactualiseerde prognose weergegeven voor 2020 t/m 2023. Daarin is zichtbaar dat opleidingen goedkoper konden worden ingekocht en dat het flankerend beleid binnen de ter beschikking gestelde reserve blijft.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	Totaal
Flankerend Beleid	3.012	4.604	1.080	580	9.276
Gefaseerde invoering taakstelling personeel	1.375	1.000	500	-	2.875
Opleiding en organisatieontwikkeling	434	400	-	-	834
Totaal	4.821	6.004	1.580	580	12.985

6. Overheveling (doorschuiven) budgetten en investeringskredieten

De raad heeft bij de begroting 2020 de budgetten voor 2020 vastgesteld. Daarnaast heeft de raad de investeringskredieten voor 2020 gevoteerd. Een aantal werkzaamheden waarvoor de raad budgetten danwel investeringskredieten heeft toegekend, wordt uitgevoerd in 2021.

Om te voorkomen dat deze werkzaamheden vertraging oplopen, stellen wij voor om de budgetten en investeringskredieten, die samenhangen met deze werkzaamheden, nu al door te schuiven naar 2021, zodat deze budgetten en kredieten per 1 januari 2021 direct beschikbaar zijn voor de uitvoering. Als wij dit voorstel pas bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2020 aan de raad voorleggen, zijn deze budgetten pas beschikbaar in juli 2021, wat mogelijk tot vertraging leidt in de uitvoering.

Het doorschuiven van budgetten is uitsluitend onder bepaalde voorwaarden toegestaan. Het moet hierbij gaan om incidentele budgetten en projecten waarvan de werkzaamheden in 2021 plaatsvinden. In totaliteit is dit voor € 1,9 miljoen aan budgetten en € 47 miljoen (stand per 1 oktober) aan investeringskredieten.

Budgetten

In onderstaande tabel zijn de activiteiten opgenomen die wij in 2020 niet (volledig) kunnen uitvoeren en waarvan wij het budget doorschuiven naar 2021. Het gaat om een totaalbedrag van € 1,9 miljoen.

(bedragen x €1.000)

Deel 1: Bestuurskosten (€ 1.000)

Programma	Taakveld	Omschrijving budgetoverheveling	Toelichting	Totaal
 0. Bestuur en ondersteuning	 0.1 Bestuur	 Dorpsgericht werken	De introductie van de nieuwe uitvoeringsregel voor het Initiatievenfonds is mede onder invloed van de Coronamaatregelen, pas in het derde kwartaal van 2020 definitief vastgesteld. Daardoor zullen de budgetten voor 2020 niet geheel worden benut. Wij stellen voor de voor Dorpsgericht Werken bestemde budgetten over te hevelen naar 2021, waardoor wij naar verwachting meer waardevolle initiatieven in 2021 kunnen ondersteunen en realiseren.	275
Totaal 0. Bestuur en ondersteuning				275
 1. Veiligheid	1.2 Openbare orde en veiligheid veiligheid	 Integrale veiligheid	Als gevolg van de Coronamaatregelen zijn enkele werkzaamheden, waaronder de implementatie en uitvoering van de Wet aanpak woonoverlast en de Wet Verplichte GGZ, uitgesteld naar 2021.	90
Totaal 1. Veiligheid				90
 2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie recreatie	Actualisatie gebiedsprogramma	Actualisatie gebiedsprogramma conform afspraak subsidieverlening provincie	200
		 Openbaar Groen	Vanwege Corona zijn de geplande werkzaamheden deels niet uitgevoerd. In 2021 worden deze werkzaamheden uitgevoerd	150
		 Recreatieoord	Vanwege Corona zijn de geplande werkzaamheden deels niet uitgevoerd. In 2021 worden deze werkzaamheden uitgevoerd	60
		Totaal 2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte		

3. Economie	3.1 Economische ontwikkeling	Activiteiten economie	In verband met prioritering en corona zijn activiteiten uitgesteld en vertraagd en lopen door in 2021. Zoals opzetten en implementeren Economic board, Ontwikkelen en Profiel vrijetijdseconomie met uitvoeringsprogramma's, detail handel raad, ontwikkelen en implementeren (agrarisch) ondernemersloket, Actieplan werklocaties, Ontwikkelen startersbeleid, etc.	368
Totaal 3. Economie				368
4. Onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting	Verhuiskosten Actief College	De verhuizing van het Actief College in Oud Beijerland vindt plaats in 2021	14
Totaal 4. Onderwijs				14
5. Sport, cultuur en recreatie	5.1 Sportbeleid en activering	Ontwikkeling beleid jeugdtopsporters	Beleid m.b.t. ondersteuning jeugdtopsporters wordt in 2021 ontwikkeld	10
	5.6 Media	Vertraging verhuizing Bibliotheek	Het budget voor de verhuiskosten schuift door naar 2021 vanwege vertraging verhuizing Bibliotheek naar Oude Raadhuis.	45
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie				55
6. Sociaal Domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Doorschuiven Pilot logeerszorg	Pilot logeerszorg vertraagd door Corona. We hebben voor de pilot middelen ontvangen van het Rijk, deze middelen worden doorgezet naar 2021.	20
		Inzet dossieronderzoek bij jeugdteams	Overschot op het ontvangen budget van de SOJ voor de inzet van een dossieronderzoeker bij de Jeugdteams in de HW willen wij inzetten voor voortzetting in 2021.	21
		Uitvoeringsprogramma jongerenparticipatie	De komende jaren extra € 5000 nodig bovenop reeds beschikbare 10.000 voor uitvoeringsprogramma jongerenparticipatie In 2020 houden we budget over, meenemen naar 2021 en 2022 5000 bijramen.	8
		Vertraging LHBTI beleid	Het maken van LHBTI beleid heeft vertraging opgelopen waardoor ontvangen gelden nog niet uitgegeven zijn. Budget wordt overgeheveld naar 2021	9
	6.2 Wijkteams	Kansrijke start	Ontwikkeling beleid Kansrijke start	23
	6.5 Arbeidsparticipatie	Doorontwikkeling HW Werkt	Budget voor onderzoek sociaal ondernemerschap en implementatie doorontwikkeling HW Werkt is vertraagd en wordt in 2021 uitgevoerd.	70
		Implementatie Wet Inburgering	Ontvangen incidentele rijksmiddelen voor implementatie Wet Inburgering worden in 2020 niet besteed door het doorschuiven van de activiteiten ivm de coronacrisis. In 2021 zijn de middelen wel nodig aangezien de Wet in werking treedt per 1-7-2021 in plaats	120
		Pilot Inburgering	De ontvangen incidentele rijksmiddelen voor Pilot Inburgering worden in 2020 niet geheel besteed door het doorschuiven van de activiteiten ivm de coronacrisis	95
		Verhoging taalniveau	De budgetten met betrekking tot taalniveau statushouders schuiven door naar 2021	110
		Matchmaker	Budget matchmaker is in verband met Corona in 2020 niet besteed en wordt overgeheveld naar 2021	20
Totaal 6. Sociaal Domein				496
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	8.1 Ruimtelijke ordening	Sloopkosten Gymzaal Hoeckenisse	De opdrachten voor het afwerken van de sloopgevel zijn gegeven. Vanwege levertijden en grote drukte bij de bouwkundige aannemer voeren wij deze werkzaamheden niet meer uit in 2020 maar in 2021.	47
	8.3 Wonen en bouwen	Wonen	Enkele participatieve trajecten, waaronder de Wonen Welzijn Zorg-visie (WWZ visie), zijn zodanig ingezet dat de kosten lager zijn in 2020 (€ 0,2 mln). Daarnaast zijn enkele activiteiten in het kader van het programma Wonen niet volledig gerealiseerd, waaronder enkele trajecten die verband houden met de activiteiten van de versnelling van de woningbouw. Deze worden doorgeschoven naar 2021 (€ 0.1 mln).	120
Totaal 8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening				167
Eindtotaal				1.875

Investerings

In de begroting 2020 zijn naast de exploitatiebudgetten ook de investeringen ("de investeringskredieten") opgenomen. Omdat een deel de investeringen een meerjarig karakter kent, zal de uitvoering hiervan ook deels plaatsvinden in 2021.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in het aandeel van de investeringen dat al is gerealiseerd en de nog te realiseren investeringen (op basis van de stand per oktober 2020). Hierbij zijn, omwille van de leesbaarheid, de investeringen groter dan €250.000 afzonderlijk weergegeven en de overige investeringen gebundeld. Bij de jaarrekening 2020 worden de definitieve restantbudgetten bepaald (en overgeheveld naar 2021) en worden de afgeronde projecten (investeringen) afgesloten. Wij stellen u voor om bij deze Slotrapportage alle onderstaande restantkredieten door te schuiven naar 2021 zodat deze middelen per 1 januari 2021 beschikbaar zijn en wij rechtmatig de uitgaven kunnen voortzetten. Indien wij hiermee wachten tot de vaststelling van de jaarrekening 2020 in juli 2021, dan zijn deze middelen later beschikbaar en stagneert de voortgang van deze projecten.

(bedragen x €1.000)

Omschrijving investering	Begroot	Huidige Kosten	Huidig Restant
Schoolgebouw voortg. onderwijs Actief College OBL	9.838	9.190	648
Realisatie ontsluiting Zuid-West	7.700	-	7.700
Schoolgebouw kenniscentrum OBL	7.562	6.928	634
Vervanging riolering (Croonenb 2e fase) OBL	4.794	4.794	-0
Bypass Klaaswaal (aanleg)	3.208	107	3.101
Elementenonderhoud Zuidwijk grootonderhoud OBL	2.729	2.202	527
Verharding Croonenburgh 2e fase OBL	2.132	2.132	0
Vervangende nieuwbouw school de Pijler Msd	2.120	1.772	349
Gemeentelijk rioleringsplan Oranjewijk Strijen	2.079	2.079	-0
Bypass Klaaswaal (grond)	1.798	-	1.798
Gemeentelijk rioleringspl Vrijverval Oranjew ZBL	1.408	1.232	177
Verbouwing dorpshuis De Swaensvoet Nieuw-Beijerl.	1.354	86	1.268
Beschoeiingen 2020	1.309	-	1.309
Gebouw kinderboerderij de Boezemvriend OBL	1.175	826	349
Fietspad Oudeland Strijen	1.071	103	968
ICT Werkplekken gemeente Hoeksche Waard	898	877	21
Verbouwing Oude Raadhuis tbv bibliotheek OBL	893	94	799
Vervanging Riolering (i18) OBL	845	25	820
Zinkwegkommetje OBL	841	14	827
Uitvoering GRP 2020 STR	791	31	760
Gemeentelijk rioleringsplan BNM 2020	700	315	385
Schoolgebouw Praktijkonderwijs Actiefcollege OBL	660	378	282
Inrichting scholen+sportzaal Kenniscentrum OBL	656	623	33
Aansluiting polderweg op N217 vanuit Suiker Unie	650	-	650
Krediet GVVP 2017-2024	632	166	466
Herinrichting centrumgebied Heinenoord	626	71	555
Uitbreiding de Boomgaard (MHL)	625	-	625
Grond gebouw Voortg. onderwijs Actief College OBL	608	604	4
Uitbreiding De Molenwiek (MHL)	580	-	580
Uitvoering GRP 2019 STR	576	14	562
Uitbreiding School met de Bijbel Nieuw Beijerland	570	550	20
Herinrichting Beijerse Hof Oud Beijerland	553	538	15
Basisregistratie personen (GBA + appl) extra	500	114	386
Cloud computing	500	307	193
Herinrichting gebied kinderboerderij OBL	496	440	56
Werkplekken vm Binnenmaas en Cromstrijen	493	283	210
reconstructie Groeneweg Puttershoek	470	369	101
GRp 2015-2020 - vrijverval NB01 2020 KRD	466	-	466
MFA het Talent Strijen	465	-	465
Inrichting Oude Raadhuis tbv bibliotheek OBL	461	3	458
Gemiva dagbestedingscentrum recreatieoord Mhl	450	1	449
ICT Harmonisatie software 2018	438	305	133
Vervangen Kademuur loswal Oud Beijerland	435	7	428
Griendweg, 's-Gravendeel	400	-	400
Bijdrage rotondes N489 Westmaas /Mijnsheerenland	396	-	396
Vervangen vrijverval CRS 2020	391	-	391
Reconstructie Sportlaan, Maasdam	390	319	71

Fietspad Tiengemetenpad Hogendk-Eendrachtsw ZBL	387	21	366
Vervangingen vrij verval CRS	386	-	386
GRP 2015-2020 vrijverval Nieuwendijk 1	354	-	354
Fietspad Strijensas - Buitensluis Strijen	350	1	349
Fietsroute noordrand HW `s-Gravendeel-OBL	350	11	339
Aanleg kunstgrasvelden OBL	350	48	301
Fietsroute Poortwijk - Centrum OBL	341	247	94
Vervanging speelvoorzieningen BNM 2020	334	-	334
Beschoeiingen 2020 KRD	315	-	315
Renoveren begraafplaats Mhl	311	-	311
GRP 2015-2020 vrijverval Nieuwendijk 2	302	-	302
Telefonieplatform 2020	300	-	300
Zaakgericht werken 2020	300	-	300
Mijlweg, 's Gravendeel	295	12	283
Werkplekken vm WIHW, KD, OBL en STR	269	-	269
Verleggen Zalmpad Oud beijerland	268	205	63
Laan van Heemstede, Puttershoek	260	-	260
Installaties Kinderboerderij Oud beijerland	259	187	72
Upgrading Molendijk/Oud Cromstrijensd	257	81	175
Groenrecycle depot Oud Beijerland	255	-	255
Zorgplicht kunstgrasvelden	254	213	40
Fietspad scholierenroute Str-Oud-Bld vrij fietspad	250	2	248
Netwerkbekabeling vervangen werkplekken	250	-	250
Realisatie Tiengemetenpad	250	238	12
Overige investeringen kleiner dan €250.000	14.543	4.662	9.881
Eindtotaal	90.521	43.826	46.695

7. Monitoring Corona

In deze Slotrapportage zijn alle budgetten bijgesteld. Hierbij zijn zowel de kosten als de opbrengsten als gevolg van de corona-crisis, maar ook als gevolg van andere ontwikkelingen, bijgesteld. In deze paragraaf treft u een globale uiteenzetting van de financiële effecten als gevolg van Corona en de compensatie die wij hiervoor van het rijk ontvangen.

Via de reguliere P&C producten geven wij inzicht in de ontwikkelingen en gevolgen voor de gemeente Hoeksche Waard van de Corona crisis. Hoe groot deze gevolgen zijn, hangt af van de duur en omvang van de crisis.

In september 2020 is via een raadsinformatiebrief de eerste keer gerapporteerd over de verwachte effecten van de crisis per 1 augustus 2020. De rapportage wordt nog verder doorontwikkeld waardoor de betrouwbaarheid toeneemt. De effecten zijn, voor zover per 1 oktober bekend, vertaald via deze Slotrapportage. Onderstaand overzicht geeft de globale effecten weer.

(bedragen x € 1.000)

Totalen	indicatie totaal effect vakteam per 1-10
1. Effecten als gevolg van besluiten	-904
2. Directe uitvoerings effecten	-703
3. Minder kosten	490
4. Indirecte kosten	-1.813
subtotaal	-2.930
6. waarvan reeds beschikbaar gesteld	637
5. compensatie Rijk	1.789
Totaal	-504

Toelichting:

- Effecten als gevolg van besluiten
Naast landelijke maatregelen zijn er ook lokaal besluiten genomen om inwoners en ondernemers te ondersteunen, zoals bijvoorbeeld. het pakket aan noodsteunmaatregelen en het niet in rekening brengen van huur van gemeentelijke sportaccommodaties, zolang deze verplicht gesloten zijn.
- Directe uitvoering effecten
Hieronder worden de kosten weergegeven voor bijvoorbeeld het aanpassen van bebouwen, en maatregelen in de openbare ruimte.
- Minder kosten
Naast extra uitgaven is er ook sprake van minder uitgaven. Hierbij valt te denken aan vermindering van reiskosten voor en dienstreizen door de ambtelijke organisatie.
- Indirecte kosten
Als belangrijkste posten in deze categorie noemen wij een extra of langer beroep op de Participatiewet (bijstandsuitkeringen) en verminderde omzet binnen het werkbedrijf.
- Compensatie van het Rijk
Gemeenten worden via de algemene uitkering gecompenseerd voor de effecten van de Coronacrisis. Bij de Septembecirculaire zijn de hoogte van de bedragen voor onze gemeente bekend geworden:
 - Vanuit het eerste steunpakket € 0,7 mln
 - Vanuit het tweede steunpakket € 1,1 mln

Naar verwachting worden in de Decemercirculaire 2020 de uitkomsten van het derde steunpakket bekend gemaakt. Met deze effecten is in deze Slotrapportage nog geen rekening gehouden.

Daarnaast hebben wij, waar mogelijk, subsidie aangevraagd voor specifieke doelen, zoals bijvoorbeeld bij het A&O fonds voor HR vraagstukken.

6. Voor een deel van de extra Corona gerelateerde uitgaven is door de raad een apart budget beschikbaar gesteld. Een ander deel van de uitgaven kan gedekt worden binnen de begroting.
 - Door de raad apart besloten: € 0,25 mln (ondernemersfonds, noodmaatregelen)*
 - Binnen begroting € 0,4 mln

**Dit is het ingeschatte bedrag per 1 oktober voor noodsteun. Het totale budget voor garantstellingen, leningen, bijdragen en diverse kosten is hoger en verdeeld over 2020 en 2021 beschikbaar gesteld.*

8. Risico's en aandachtspunten

De volgende posten kunnen mogelijk nog van invloed zijn op het geprognosticeerde jaarresultaat 2020 zoals opgenomen in hoofdstuk 1.2 Samenvattend beeld.

Voorzieningen wethouderspensioenen

Uit voorinformatie van ASR (voorheen Loyalis) blijkt dat door de (extreem) lage rente er meer gereserveerd moet worden voor de pensioenen van (voormalige) wethouders dan waar wij in de begroting rekening mee gehouden hebben. Dit betekent dat wij meer in de voorziening moeten storten om aan de toekomstige pensioenverplichtingen te kunnen voldoen. Wij merken op dat deze informatie voorlopige informatie betreft en dat de daadwerkelijke rekenrente voor 2021 nog niet bekend is. De uitkomst hiervan verwerken wij in de Jaarrekening 2020.

Corona compensatie Rijk

Via het Rijk ontvingen wij middelen voor de compensatie voor de effecten van corona. Via de Decemercirculaire wordt een 3e steunpakket vanuit het Rijk beschikbaar gesteld. Aangezien deze middelen pas in december worden ontvangen zullen wij bij de jaarrekening bezien of deze middelen betrekking hebben op 2020 of 2021. Indien de middelen betrekking hebben op 2021 dan stellen wij u bij de behandeling van de jaarrekening 2020 voor om deze middelen, indien nodig, over te hevelen naar 2021.

Bijlagen

Bijlage 1: Administratieve begrotingswijziging

Onderstaande tabel bevat de administratieve begrotingswijziging oftewel de budget neutrale begrotingswijziging (verschuivingen tussen programma's) die in de begroting zijn doorgevoerd omdat een aantal budgetten nog niet op het juiste taakveld waren opgenomen. Via een budgettaire neutrale wijziging worden de budgetten op het juiste taakveld verantwoord in de begroting.

In deze begrotingswijziging is eveneens opgenomen de formalisatie van het raadsbesluit van 28 januari 2020 betreffende de verkoop van de aandelen Eneco, waarin de meeropbrengst van de verkoop van aandelen Eneco (€ 32,9 miljoen) wordt gestort in de Algemene reserve (in verband met het ontbreken van de formele begrotingswijziging bij het raadsbesluit van 28 januari 2020).

(bedragen x €1.000)

Programma	Soort	Taakveld	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
0. Bestuur en ondersteuning	Lasten	0.1 Bestuur	-	-	-	-	-
Totaal 0. Bestuur en ondersteuning			-	-	-	-	-
1. Veiligheid	Lasten	1.2 Openbare orde en veiligheid	315	-5	-5	-5	-5
Totaal 1. Veiligheid			315	-5	-5	-5	-5
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	Lasten	2.1 Verkeer en vervoer	-202	-125	-125	-125	-125
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-243	-219	-218	-218	-218
		7.2 Riolerings	-35	-	-	-	-
		7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-41	-	-	-	-
Totaal 2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte			-522	-344	-343	-343	-343
3. Economie	Lasten	3.1 Economische ontwikkeling	50	-	-	-	-
Totaal 3. Economie			50	-	-	-	-
4. Onderwijs	Baten	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	25	151	-	-	-
	Lasten	4.1 Openbaar basisonderwijs	15	-	-	-	-
		4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-25	-151	-	-	-
Totaal 4. Onderwijs			15	-	-	-	-
5. Sport, cultuur en recreatie	Lasten	5.1 Sportbeleid en activering	5	5	5	5	5
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie			5	5	5	5	5
6. Sociaal Domein	Lasten	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-15	105	-	-	-
		6.3 Inkomensregelingen	30	-	-	-	-
		6.4 Begeleide participatie	270	-	-	-	-
		6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-	-	-
Totaal 6. Sociaal Domein			285	105	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en Onvoorzien	Baten	0.5 Treasury	32.900	-	-	-	-
	Lasten	0.4 Overhead	-148	239	343	343	343
	Onttrekkingen reserves	0.4 Overhead	1.008	-	-	-	-
		0.8 Overige baten en lasten	-1.008	-	-	-	-
	Stortingen reserves	0.5 Treasury	-32.900	-	-	-	-
Totaal Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en Onvoorzien			-148	239	343	343	343
Eindtotaal			-	0	-0	-0	-0

Bijlage 2: Begrotingswijziging

Onderstaande tabel bevat de begrotingswijziging (excl. de administratieve wijzigingen uit bijlage 1) behorend bij deze Slotrapportage, bestaande uit de mutaties in de exploitatie (baten, lasten, stortingen in reserves en onttrekkingen uit reserves) en de mutaties op de investeringen (investeringskredieten) zoals opgenomen in hoofdstukken 3 tot en met 6 van deze Slotrapportage (bedragen x €1.000)

Exploitatie

Programma	Soort	Taakveld	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024
0. Bestuur en ondersteuning	Baten	0.1 Bestuur	-103	14	21	-11	-11
		0.2 Burgerzaken	-120	-30	-	-	-
		0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	20	20	20	20	20
	Totaal Baten		-203	4	41	9	9
	Lasten	0.1 Bestuur	468	-297	-29	3	3
		0.2 Burgerzaken	106	23	15	15	-
		0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	5	-	-	-	-
	Totaal Lasten		579	-275	-14	18	3
	Onttrekkingen reserves	0.1 Bestuur	-	275	-	-	-
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden		-8	-	-	-	-	
Totaal Onttrekkingen reserves			-8	275	-	-	-
Totaal 0. Bestuur en ondersteuning			367	4	26	26	11
1. Veiligheid	Baten	1.2 Openbare orde en veiligheid	-100	-	-	-	-
	Totaal Baten		-100	-	-	-	-
	Lasten	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1	1	1	1	1
		1.2 Openbare orde en veiligheid	90	-90	-	-	-
	Totaal Lasten		91	-89	1	1	1
	Onttrekkingen reserves	1.2 Openbare orde en veiligheid	-	90	-	-	-
	Totaal Onttrekkingen reserves		-	90	-	-	-
Totaal 1. Veiligheid			-9	1	1	1	1
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	Baten	2.5 Openbaar vervoer	-	-1	-1	-1	-1
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	36	270	-38	-	-
		7.2 Riolerings	-270	1.223	-	-	-
		7.3 Afval	112	-	-	-	-
		Totaal Baten		-121	1.491	-39	-1
	Lasten	2.1 Verkeer en vervoer	1.261	-920	-6	-6	-6
		2.2 Parkeren	3	-	-	-	-
		2.3 Recreatieve havens	44	-	-	-	-
		2.4 Economische havens en waterwegen	491	-850	-	-	-
		2.5 Openbaar vervoer	34	-8	-13	-16	-19
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	960	-468	30	-8	-8
		7.2 Riolerings	83	-211	-1	-1	-1
		7.3 Afval	-150	-	-	-	-
		7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-125	12	12	12	12
	Totaal Lasten		2.602	-2.445	22	-18	-21
	Onttrekkingen reserves	2.1 Verkeer en vervoer	-1.087	918	-	-	-
		2.3 Recreatieve havens	-45	-	-	-	-
		2.4 Economische havens en waterwegen	-490	850	-	-	-
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	8	410	-	-	-
		7.2 Riolerings	-	-	-	-	-
		7.5 Begraafplaatsen en crematoria	137	-12	-12	-12	-12
	Totaal Onttrekkingen reserves		-1.478	2.166	-12	-12	-12
	Stortingen reserves	2.1 Verkeer en vervoer	-200	-	-	-	-
		2.3 Recreatieve havens	0	-	-	-	-
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-360	-220	-	-	-
		7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-11	-	-	-	-
Totaal Stortingen reserves		-571	-220	-	-	-	
Totaal 2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte			432	993	-29	-32	-35

3. Economie	Baten	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-17	-20	-20	-20	-20
	Totaal Baten		-17	-20	-20	-20	-20
	Lasten	3.1 Economische ontwikkeling	368	-368	-	-	-
		3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-26	-	-	-	-
		3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-67	0	15	15	15
		3.4 Economische promotie	380	-377	-	-	-
	Totaal Lasten		654	-745	15	15	15
	Onttrekkingen reserves	3.1 Economische ontwikkeling	-	368	-	-	-
		3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	55	20	-	-	-
		3.4 Economische promotie	-388	380	-	-	-
Totaal Onttrekkingen reserves			-333	768	-	-	-
Totaal 3. Economie			304	2	-5	-5	-5
4. Onderwijs	Baten	4.1 Openbaar basisonderwijs	-19	-	-	-	-
	Totaal Baten		-19	-	-	-	-
	Lasten	4.1 Openbaar basisonderwijs	-19	-49	-49	-49	-49
		4.2 Onderwijshuisvesting	321	-30	59	59	59
		4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	47	1	-1	-1	-1
	Totaal Lasten		348	-79	8	8	8
	Onttrekkingen reserves	4.2 Onderwijshuisvesting	-199	89	-	-	-
		4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-9	-	-	-	-
	Totaal Onttrekkingen reserves		-208	89	-	-	-
Totaal 4. Onderwijs			122	10	8	8	8
5. Sport, cultuur en recreatie	Baten	5.2 Sportaccommodaties	56	-	-	-	-
	Totaal Baten		56	-	-	-	-
	Lasten	5.1 Sportbeleid en activering	100	-100	-	-	-
		5.2 Sportaccommodaties	-74	-1	-1	-1	-1
		5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-1	-1	-1	-1	-1
		5.5 Cultureel erfgoed	-11	-	-	-	-
		5.6 Media	45	-45	-	-	-
	Totaal Lasten		59	-147	-2	-2	-2
	Onttrekkingen reserves	5.1 Sportbeleid en activering	-149	100	-	-	-
		5.2 Sportaccommodaties	67	-	-	-	-
		5.4 Musea	-2	-	-	-	-
		5.5 Cultureel erfgoed	-1	-	-	-	-
		5.6 Media	100	45	-	-	-
	Totaal Onttrekkingen reserves		14	145	-	-	-
	Stortingen reserves	5.2 Sportaccommodaties	-95	-	-	-	-
	Totaal Stortingen reserves		-95	-	-	-	-
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie			35	-2	-2	-2	-2
6. Sociaal Domein	Baten	6.3 Inkomensregelingen	676	1.064	1.064	1.064	1.064
		6.4 Begeleide participatie	-385	-	-	-	-
	Totaal Baten		291	1.064	1.064	1.064	1.064
	Lasten	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.417	-546	61	64	67
		6.2 Wijkteams	105	-23	-	-	-
		6.3 Inkomensregelingen	-1.351	-1.114	-1.114	-1.114	-1.114
		6.4 Begeleide participatie	253	3	3	3	3
		6.5 Arbeidsparticipatie	635	-415	-	-	-
		6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	225	-	-	-	-
		6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	162	-	-	-	-
		6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-1.303	-	-	-	-
		6.81 Geëscaleerde zorg 18+	90	-	-	-	-
		6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-312	-	-	-	-
	Totaal Lasten		-78	-2.095	-1.050	-1.047	-1.044
	Onttrekkingen reserves	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-677	604	-	-	-
		6.2 Wijkteams	-80	23	-	-	-
		6.4 Begeleide participatie	-35	-	-	-	-
		6.5 Arbeidsparticipatie	-315	415	-	-	-
	Totaal Onttrekkingen reserves		-1.107	1.042	-	-	-
	Stortingen reserves	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-375	-	-	-	-
		6.3 Inkomensregelingen	15	-	-	-	-
	Totaal Stortingen reserves		-360	-	-	-	-
Totaal 6. Sociaal Domein			-1.254	10	13	16	19

7. Volksgezondheid en milieu	Laasten	7.1 Volksgezondheid	253	-15	-15	-15	
		7.4 Milieubeheer	216	-245	62	32	28
	Totaal Laasten		469	-260	47	16	13
	Onttrekkingen reserves	7.4 Milieubeheer	-153	344	-62	-31	-
	Totaal Onttrekkingen reserves		-153	344	-62	-31	-
	Stortingen reserves	7.4 Milieubeheer	-98	-	-	-	-
	Totaal Stortingen reserves		-98	-	-	-	-
Totaal 7. Volksgezondheid en milieu			218	83	-15	-15	13
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	Baten	8.1 Ruimtelijke ordening	-794	1.542	-	-	-
		8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	150	-	-	-	-
		8.3 Wonen en bouwen	-395	556	-	-	-
		Totaal Baten	-1.039	2.098	-	-	-
	Laasten	8.1 Ruimtelijke ordening	316	-884	-3	-	135
		8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-146	-	-	-	-
		8.3 Wonen en bouwen	695	-120	-	-	-
		Totaal Laasten	864	-1.004	-3	-	135
	Onttrekkingen reserves	8.1 Ruimtelijke ordening	-524	310	-	-	-135
		8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	150	-	-	-	-
		8.3 Wonen en bouwen	-19	120	-	-	-
		Totaal Onttrekkingen reserves	-394	430	-	-	-135
	Stortingen reserves	8.1 Ruimtelijke ordening	914	-694	-	-	-
		8.3 Wonen en bouwen	556	-556	-	-	-
	Totaal Stortingen reserves		1.470	-1.250	-	-	-
Totaal 8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening			902	274	-3	-	-
Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en Onvoorzien	Baten	0.4 Overhead	11	-8	-8	-8	-8
		0.5 Treasury	-263	-	-	-	-
		0.62 OZB niet-woningen	-15	-	-15	-15	-15
		0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	1.860	-	-	-	-
		Totaal Baten	1.593	-8	-23	-23	-23
	Laasten	0.4 Overhead	2.085	-602	323	303	250
		0.5 Treasury	-4.218	-	-	-	-
		0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	1.543	-	-	-	-
		0.8 Overige baten en lasten	992	-	-	-	-
		Totaal Laasten	402	-602	323	303	250
	Onttrekkingen reserves	0.4 Overhead	-1.117	855	-20	-	53
		0.8 Overige baten en lasten	-992	-	-	-	-
	Totaal Onttrekkingen reserves		-2.110	855	-20	-	53
	Stortingen reserves	0.4 Overhead	-10	-	-	-	-
		0.5 Treasury	4.000	-	-	-	-
Totaal Stortingen reserves		3.990	-	-	-	-	
Totaal Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vpb en Onvoorzien			3.876	246	280	280	280
Eindtotaal			4.992	1.622	275	279	291

Investerings

(bedragen x €1.000)

Omschrijving investering	Mutatie Investerings- bedrag 2020
Aanpassing sportkooi Poortwijk 2020	25
Aansluiting Dorpsw.met centrum CRS	20
Begraafplaats Mijnsheerenland	-311
Herinrichting gebied kinderboerderij OBL	73
Investering gebouw Kinderboerderij OBL	-73
Maatregelen overlast vv GOZ	95
Verharding Croonenburgh 2e fase OBL	40
Vervanging riolering Croonenburg 2e fase OBL	55
Vervanging geleiderails Beneden Oostdijk OBL	-50
Herinrichting centrumgebied 's-Gravendeel	21
Eindtotaal	-105

Postbus 2003
3260 EA Oud-Beijerland

Bezoekadressen

Kijk op www.gemeentehw.nl

 14 0186 | 088 - 647 36 47

 info@gemeentehw.nl

 www.gemeentehw.nl

 [gemeenteHW](https://www.facebook.com/gemeenteHW)

 [@gemeenteHW](https://twitter.com/gemeenteHW)

 [@gemeenteHW](https://www.instagram.com/gemeenteHW)

